

Sprawozdanie merytoryczne Muzeum Sztuki w Łodzi za IV kwartały 2018 roku

I. Działalność wystawiennicza:

ms¹, ms²

Ekspozycje stałe:

1. *Atlas nowoczesności. Kolekcja sztuki XX i XXI wieku*

otwarcie: 24 stycznia 2014

miejsce: ms², Ogrodowa 19, sale na 1, 2 i 3 piętrze

kurator: Jarosław Suchan i Zespół

Atlas nowoczesności to wystawa pozwalająca w nowy sposób spojrzeć na kolekcję Muzeum Sztuki, a zarazem opowieść o nowoczesności i jej znaczeniu dla nas dzisiaj. Świat, jaki znamy, wciąż w istotnej mierze określają zjawiska, procesy, idee i wyobrażenia, które pojawiły się w nowoczesności. Ekspozycja jest próbą zrozumienia i zobrazowania za pomocą sztuki podstawowych, istotnych dla nowoczesnego świata zjawisk i pojęć takich jak eksperyment, kapitał, norma, emancypacja, postęp czy rewolucja, a także pytaniem o to, jak zmieniał się charakter tych zjawisk i jak dalece kształtują one dzisiejszą rzeczywistość.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 23 635 osób

2. *Sala Neoplastyczna. Kompozycja otwarta – nowa odsłona*

otwarcie: 24 listopada 2017

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, 2 piętro

kuratorzy: Jarosław Suchan we współpracy z Danielem Muzyczukiem, Anną Saciuk-Gąsowską i Katarzyną Słobodą
Sala Neoplastyczna. Kompozycja otwarta to zainicjowany w 2010 roku, teoretycznie nieposiadający końca projekt artystyczny, dla którego punkt wyjścia stanowi zaprojektowana przez Władysława Strzemińskiego w 1948 roku najważniejsza przestrzeń ekspozycyjna Łódzkiego Muzeum Sztuki. W jego ramach realizowane są prace współczesnych artystów zainteresowanych twórczością i myślą teoretyczną polskiego awangardzisty. Celem jest stworzenie przestrzeni dialogu między współczesnymi praktykami artystycznymi a dziedzictwem historycznej awangardy, a poprzez to – reinterpretacja awangardowych idei i rozwiązań oraz próba ich falsyfikacji w odniesieniu do dzisiejszej rzeczywistości. Dotychczas do udziału w projekcie zostali zaproszeni tacy artyści, jak Magdalena Fernandez Arriaga, Nairy Baghramian, Daniel Buren, Celine Condorelli, Igor Krenz, Liam Gillick, Monika Sosnowska i Julita Wójcik.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 7 861 osób

Ekspozycje czasowe:

1. *Igor Krenz. Sanyofikacja. Cud reprezentacji*

29 września 2017 – 14 stycznia 2018

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, sala na parterze

kuratorzy: Daniel Muzyczuk, Michał Libera

Genezą wystawy było przekonanie, że najważniejsze wyzwania przed współczesnym światem stawiają zjawiska wynikające z pozornie marginalnych konsekwencji technicznej reprodukcji oraz związane z nimi pułapki i ograniczenia myślenia abstrakcjami, które „dematerializują” i „odrealniają” rzeczywistość. W centrum zainteresowań Igora Krenza, jednego z najważniejszych polskich artystów postkonceptualnych, znajduje się bowiem wieloznaczne pojęcie transmisji. Wystawa

Igor Krenz. Sanyfikacja. Cud reprezentacji była próbą wyjścia poza świat artystyczny i udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy coś, co raz stało się dziełem sztuki, może pokonać drogę powrotną i stać się elementem świata rzeczywistego.
Frekwencja za okres sprawozdawczy: 376 osób

2. Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta

27 października 2017 – 4 lutego 2018

miejsce: ms², Ogrodowa 19, parter

kuratorzy: Andrij Bojarov, Paweł Polit, Karolina Szymaniak

Wystawa ukazywała związki koncepcji estetycznych Debory Vogel – pisarki i teoretyczki sztuki – z praktykami awangardowymi okresu międzywojennego, m.in. z twórczością artystów z lwowskiej grupy „artes” oraz twórców indywidualnych, m.in. Leona Chwistka i Władysława Strzemińskiego. Zaprzyjaźniona z Brunonem Schulzem i Witkacym, Debora Vogel była autorką utworów poetyckich opisujących sposób życia w nowoczesnej przestrzeni miejskiej podporządkowanej zasadom racjonalnej organizacji. Wystawa gromadziła prace nawiązujące do popularnej ikonosfery przedwojennego Lwowa – wypełnionej reklamami świata komercji i rodzącego się konsumeryzmu. Zestawiała fotografie dokumentalne Lwowa z lat 30. ze współczesnymi wizerunkami miasta. Oferowała doświadczenie przemieszczenia się w przestrzeni miejskiej, dowodząc aktualnego wymiaru refleksji teoretycznej Vogel.

Wystawa w ramach obchodów 100 lat Awangardy w Polsce realizowanych w programie *Niepodległa*

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 091 osób

3. Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design

24 listopada 2017 – 25 lutego 2018

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, 1 piętro

kuratorki: Paulina Kure-Maj, Anna Saciuk-Gąsowska

Wystawa podejmująca temat spuścizny jednego z najważniejszych i najbardziej wpływowych europejskich ugrupowań awangardowych w kontekście designu. Ekspozycja, na której przedstawiona została wybrana twórczość De Stijl, nawiązywała jednocześnie do inspirowanych sztuką Holendrów działań polskiej awangardy, m.in. projektów grupy „Blok”, „Prasens” i „a.r.”, a także Sali Neoplastycznej Władysława Strzemińskiego, zaprojektowanej do prezentowania korpusu dzieł Międzynarodowej Kolekcji Sztuki Nowoczesnej. Istotnym elementem wystawy były również realizacje Gerrita Thomasa Rietvelde – utrechckiego architekta, projektanta i twórcy mebli, którego projekty, określane przez niektórych mianem „elastycznego funkcjonalizmu”, wpisywały się w awangardowy projekt stworzenia racjonalnego i zorganizowanego otoczenia dla życia nowoczesnego człowieka. Wystawie towarzyszył obszerny katalog, po raz pierwszy wśród wydawnictw polskich tak szeroko omawiający związki polskiej awangardy i ugrupowania De Stijl.

Wystawa w ramach obchodów 100 lat Awangardy w Polsce realizowanych w programie *Niepodległa*

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 3 483 osoby

4. Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazzarato

2 lutego – 8 kwietnia 2018

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, parter

kuratorka: Joanna Sokółowska

Indywidualna wystawa Angeli Melitopoulos – autorki filmów, instalacji wideo, esejów filmowych, dokumentów oraz prac dźwiękowych, których tematyka koncentruje się na zagadnieniach migracji, mobilności i pamięci. Artystka eksploruje formy tworzenia się nowych ponadnarodowych wspólnot, autonomicznych podmiotowości i kolektywnego ciała wielości. Jej prace podejmują estetykę i etykę trzech ekologii Félix Guattariego, badają splot produkcji podmiotowości, kolektywnego życia społecznego i środowiska przyrodniczego. W projekcie *Assamblages* Angela Melitopoulos współpracowała z filozofem Maurizio Lazzarato nad koncepcją maszynowego animizmu i rewolucyjną praktyką psychiatryczną Guattariego w celu wypracowania nowych, ekozoficznych podmiotowości wykraczających poza zachodnie tradycje i paradygmaty podmiotu. Praca ta była osią wystawy, skontekstualizowaną przez wybrane wcześniejsze prace artystki.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 1 214 osób

5. *Jimmie Durham. Boże dzieci, poematy*

2 marca – 13 maja 2018

miejsce: ms², Ogrodowa 19, parter

kuratorka: Heike Munder

kuratorka ze strony MSŁ: Maria Morzuch

Jimmie Durham to artysta, poeta i aktywista, który słynie z rzeźb i instalacji poruszających temat mitologii związanych z państwowością i przynależnością narodową. Projekt *God's Children, God's Poems* (2017) dotyczył relacji między naturą a człowiekiem. Przestrzeń wystawiennicza stała się sceną dla czternastu rzeźb wykonanych z czaszek największych gatunków zwierząt, zestawionych z odpadami współczesnej cywilizacji. W ten sposób wykreowana została nowa opowieść wychodząca poza klasyczne europejskie dychotomie natury i kultury, przedmiotu i podmiotu oraz tego, co ludzkie i tego, co niehumanitarne. Wystawa została zrealizowana we współpracy z Migros Museum w Zürichu.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 5 869 osób

6. *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*

6 kwietnia – 3 czerwca 2018

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, 1 piętro

kuratorki: Inke Arns i Sylvia Sasse

kuratorka ze strony MSŁ: Joanna Sokółowska

W ramach projektu dokonano analizy funkcjonującego w powszechnej świadomości przedstawienia słynnego ataku na Pałac Zimowy. Wbrew utrwalonym przekonaniom obraz ten nie odzwierciedla historycznego wydarzenia, lecz teatralną inscenizację. W 1920 roku, z okazji trzeciej rocznicy Rewolucji Październikowej, rosyjski reżyser teatralny i teoretyk – Nikołaj Jewrieinow – został poproszony o odtworzenie szturm, a fotografia przedstawiająca ten moment stała się „historycznym” dokumentem. *Atak na Pałac Zimowy* to wystawa, której zasadniczym tematem było zjawisko posługiwania się fikcją w celu reprezentacji wydarzeń historycznych. Dokumenty oraz prace artystów posłużyły do badania wpływu fikcji i reprodukcji na pojmowanie historii i pamięci. Wystawa została zrealizowana we współpracy z Hartware MedienKunstVerein (Dortmund, Niemcy) i University of Zurich (Szwajcaria).

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 047 osób

7. *Czerwona materia. Nadia Léger*

25 maja – 9 września 2018

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, parter

kuratorki: Ewa Opalka i Karolina Zychowicz

kurator ze strony MSŁ: Daniel Muzyczuk

Konstrukcja wystawy – pierwszego indywidualnego pokazu prac artystki w Polsce – zaprezentowała swoistą podróż Nadii Léger (Wandy Chodasiewicz-Grabowskiej) przez historyczne i polityczne konteksty kluczowe dla przemian w dwudziestowiecznych ruchach awangardowych. Wskazała okoliczności powstania kolekcji grupy „a.r.j” i rolę, jaką odegrała w nich Chodasiewicz-Grabowska. *Czerwona materia* ukazała złożoność relacji między polską a paryską awangardą, zarówno przed, jak i po II wojnie światowej, uwidaczniając jednocześnie napięcia zachodzące między sztuką a politycznym zaangażowaniem oraz jego dogmatyzacją po II wojnie światowej. Jednym z tematów, które objęła, był fenomen przechodzenia artystów awangardowych, zarówno tych działających w realiach powojennego bloku wschodniego, jak i Europy Zachodniej, na pozycje realnego socjalizmu.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 456 osób

8. *Peer-to-Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*

8 czerwca – 28 października 2018

miejsce: ms², Ogrodowa 19, parter

kuratorka: Agnieszka Pindera

Wystawa tworzy katalog współczesnych metod zbiorowej pracy rozwijanych przez pokolenie trzydziestoletnich artystów. Prezentuje działania artystycznych grup, a także interdyscyplinarnych inicjatyw, realizowanych m.in. w internecie, jako instalacje *site-specific* czy performansy. Projekt nawiązuje do historii ruchów awangardowych, w których wspólna praca była jedną z form pozwalających na przekroczenie dotychczasowych sposobów uprawiania sztuki. Wskazuje na aktualne podejście do grupowej twórczości XXI wieku, prezentując kolektywy artystów, którzy, nie mieszkając w jednym kraju, czy nawet na tym samym kontynencie, dzięki współczesnym technologiom komunikacyjnym tworzą wspólne projekty.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 6 378 osób

9. Zmiennokształtność. Eisenstein jako metoda

22 czerwca – 21 września 2018

ms¹, Więckowskiego 36, 1 piętro

kuratorka: Aleksandra Jach

inicjator projektu: Tomasz Majewski

Wystawa związana była ze sto dwudziestą rocznicą urodzin Siergieja Eisensteina i siedemdziesiątą rocznicą jego śmierci. Prace artysty – zarówno rysunki, jak i fragmenty filmów – zostały na niej zestawione ze sztuką współczesną. Punktem wyjścia były koncepcje Eisensteina zgromadzone w ostatniej wydanej przez niego publikacji – *Metoda*. W tekstach, które powstawały w latach 30. i 40. głównym, nieustannie powracającym motywem, jest zainteresowanie płynnością form i niestałością materii.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 3 608 osób

10. Awangarda i państwo

26 października 2018 – 27 stycznia 2019

ms¹, Więckowskiego 36, wszystkie piętra

kuratorzy: Dorota Monkiewicz

kuratorka ze strony MS: Marta Skłodowska

Prezentacja w sposób pionierski podjęła tematykę uwikłania sztuki awangardowej w burzliwą historię minionego stulecia oraz wynikających z tego konsekwencji dla dzisiejszej kultury. Najważniejszym celem wystawy „Awangarda i państwo” było przedstawienie skomplikowanych relacji między artystami awangardy a kolejnymi formami państwowymi istniejącymi na ziemiach polskich w latach 1918-1981: II Rzeczpospolitą i PRL. Kwestia ta ujęta została przy tym w kontekście sztuki i rzeczywistości politycznej naszego regionu, stwarzając tym samym szansę na otwarcie nowej perspektywy interpretacyjnej.

Wystawa w ramach obchodów 100 lat Awangardy w Polsce realizowanych w programie *Niepodległa*

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 3 132 osoby

11. Wielka Wojna

23 listopada 2018 – 17 marca 2019

ms², Ogrodowa 19, parter

kuratorzy: Paulina Kurc-Maj, Paweł Polt, Anna Saciuk-Gąsowska

Wystawa porusza kwestię wpływu I wojny światowej na rozwój i ewolucję sztuki nowoczesnej, uwypuklając różnice między zachodnio- i wschodnioeuropejskim doświadczeniem. „Wielka wojna” stawia zarazem pytaniem o to, w jaki sposób konstruowana jest pamięć o tamtym wydarzeniu w różnych społeczeństwach Europy. Projekt obejmuje prace wskazujące na szczególny charakter tej wojny w historii ludzkości – jej ogromną skalę przejawiającą się w zasięgu działań wojskowych, szeregu zaangażowanych stron konfliktu, zaawansowanego charakteru technicznych środków masowego zniszczenia, liczbę ofiar.

Wystawa w ramach obchodów 100 lat Awangardy w Polsce realizowanych w programie *Niepodległa*

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 746 osób

Muzeum Pałac Herbsta, Oddział Muzeum Sztuki w Łodzi

Ekspozycje stałe:

1. Pałac Herbsta. Sztuka dawna w nowym wymiarze

od 20 września 2013 r.

kuratorka: Dorota Berbelska

Pałac Herbsta to miejsce nierozdzielnie związane z losami rodziny Herbstów i Scheiblerów, zaliczanych do najbogatszych i najbardziej wpływowych rodzin łódzkich przemysłowców. Projekt wystroju pomieszczeń i nowej aranżacji pałacowych

wnętrz powstał w oparciu o dokumentację konserwatorską i nieznane wcześniej archiwalne fotografie. Po przeprowadzeniu prac konserwatorskich pałacowe salony są bliższe oryginałowi z czasów, gdy mieszkała tu rodzina Herbstów. Ekspozycja zamknięta od 5.11.2017 do 18.06.2018 ze względu na wprowadzenie do wnętrza wystawy czasowej *Dom ze snów*.

Frekwencja za okres sprawozdawczy (od 19.06 do 30.09.2018): 12 267 osób

2. *Herbstowie. Historie niedokończone*

od 20 września 2013 r.

kuratorki: Dorota Berbelska, Magdalena Michalska-Szałacka

Wystawa przygotowana w oparciu o nowo odkryte archiwalne materiały opowiada historię dwóch pokoleń rodziny Herbstów, która miała znaczący wpływ na rozwój Łodzi. Ekspozycja w Muzeum Pałac Herbstów w niekonwencjonalny sposób pokazuje losy właścicieli obiektu w kontekście dziejów Łodzi przełomu XIX i XX wieku.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 18 566 osób

3. *Galeria Sztuki Dawnej*

od 20 kwietnia 2012 r.

kuratorka: Dorota Berbelska

W Galerii Sztuki Dawnej prezentowane są wybrane, najciekawsze dzieła z kolekcji sztuki polskiej i europejskiej, w tym obrazy zaliczane do arcydzieł malarstwa polskiego. Można obejrzeć zarówno obiekty pochodzące z rodzinnego zbioru Kazimierza Bartoszewicza, jak i dzieła zakupione do muzealnej kolekcji w latach 30. XX w. oraz te, zgromadzone przez łódzkich fabrykantów stanowiące o wyjątkowości łódzkiej kolekcji. Pozyskanie nowych przestrzeni ekspozycyjnych w Muzeum Pałac Herbstów umożliwiło prezentację dzieł sztuki dawnej, które nie były udostępniane publiczności od 1992 r.

Frekwencja za okres sprawozdawczy (do 11 listopada): 16 158 osób

Ekspozycje czasowe:

1. *Dom ze snów*

17 listopada 2017 – 3 czerwca 2018

kuratorki: Dorota Berbelska, Magdalena Michalska-Szałacka

Wystawa stanowiła opowieść o kulturze życia codziennego i zmianach wywołanych gwałtownym skokiem cywilizacyjnym i unowocześnieniem społeczeństwa na przełomie XIX i XX wieku. Skupiała się na przenikaniu sfer życia rodzinnego, prywatnego z życiem towarzyskim i publicznym. Wystawa wprowadza widza w świat zapomnianej już nieco epoki za sprawą słuchowiska, którego tekst, na podstawie scenariusza wystawy opracowanego przez kuratorki przygotował Andrzej Bart. Nagranie z udziałem wybitnych polskich aktorów (m.in. O. Łukaszewicz, G. Barszczewska) zostało zrealizowane w Teatrze Polskiego Radia. Wystawa została wpisana w stałą ekspozycję Muzeum Pałac Herbstów.

Frekwencja za okres sprawozdawczy (do 3 czerwca): 10 125 osób

2. *Jak to widzisz?*

7 grudnia 2018 – 31 marca 2019

kuratorzy projektu: Sabina Bałulis, Natalia Bartczak, Ewa Gaj, Katarzyna Kaleta, Magdalena Knapowska-Niziołek, Emiliana Konopka, Damian Krakowiak, Marta Motyl, Michalina Peruga, Paulina Stencel

opiekunki projektu: Maria Milanowska, Katarzyna Kończal, Tatiana Szymańska, Joanna Jaśkiewicz, Aleksandra Dudek

Projekt wystawienniczo-edukacyjny „Jak to widzisz?” jest propozycją nowej formy aktywizowania publiczności. Przyświeca mu idea włączenia widzów do czynnego uczestnictwa w procesie powstawania wystawy oraz przedstawienia muzeum jako przestrzeni twórczego dialogu. Ważną rolę odegrała wspólna praca nad wystawą, w której wzięli udział uczestnicy projektu. Jednym z działań był otwarty plebiscyt pozwalający publiczności zdecydować, które dzieła z kolekcji sztuki dawnej ze zbiorów Muzeum, także tych nieprezentowanych na co dzień, znajdą się na ekspozycji. Autorzy najciekawszych uzasadnień

tworzyli zespół kuratorski. Ponadto zrealizowany został bogaty program wykładów i warsztatów przybliżający kulisy pracy muzeum. Podsumowaniem projektu będzie seminarium naukowe skierowane do osób działających w obszarze kultury.
Frekwencja za okres sprawozdawczy: 973 osoby

Ekspozycje poza Muzeum Sztuki w Łodzi:

1. *Bliskość linii prostej. Performatywność awangardy*

29 listopada 2017 - 24 lutego 2018

miejsce: Instytut Polski w Berlinie, Niemcy

kuratorka: Katarzyna Słoboda

współpraca kuratorska: Małgorzata Jędrzejczyk

Wystawa w Polskim Instytucie w Berlinie podążała śladami wytyczonymi przez Katarzynę Kobro, poszukując eksperymentalnych relacji pomiędzy przestrzenią, czasem, funkcjonalnością i ruchem w materialności medium filmowego i fotograficznego. Pokazywała, jak neoawangardowe artystki i artyści podejmowali, a zarazem kontestowali utopijne idee awangardy związane z funkcjonalnością przestrzeni wspólnych. Wystawa poruszała temat doświadczania naszego codziennego otoczenia – od egalitarnych koncepcji historycznej awangardy, poprzez kontestowanie percepcyjnych struktur cielesnego doświadczenia w latach 70, aż do współczesnej polifoniczności czy chaotyczności przestrzeni miejskich.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 450 osób

2. *Słowo kłamie – oko nigdy. Nowoczesność w fotografii polskiej 1918-1939*

10 września 2017– 12 stycznia 2018

miejsce: Instytut Polski w Düsseldorfie, Niemcy

kuratorki: Maria Franecka, Paulina Kurc-Maj

Wystawa prezentowała fotografię w obiektywie polskich artystów międzywojnia. Medium fotograficzne postrzegano jako narzędzie nowatorskie samo w sobie, takie, które najlepiej wyraża nowoczesność. W dobie awangardy było ono utożsamiane przede wszystkim z postępem technicznym, industrializacją, urbanizacją, kulturą miejską i pracą w przemyśle. Nowoczesność oznaczała również nowe widzenie i obrazowanie rzeczywistości. Fotografia w Polsce międzywojennej powstawała w oparciu o eksperyment i programowe poszukiwanie innowacyjnych i coraz bardziej zaskakujących ujęć.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 1 300 osób

3. *Katarzyna Kobro i Władysław Strzemiński*

10 marca – 2 września 2018

miejsce: Moderna Museet w Malmö, Szwecja

kurator: Iris Westermann-Muller, Ory Dessau, Jarosław Suchan

Monograficzna wystawa twórczości pary artystów – kluczowych postaci związanych z awangardą dwudziestolecia międzywojennego w Polsce. Ekspozycja będąca obszernym przeglądem ich twórczości miała na celu przedstawienie dokonań Kobro i Strzemińskiego jako czołowych artystów awangardy europejskiej oraz wprowadzenie polskiej awangardy w światowy obieg. To kolejna edycja wystawy po prezentacji w Museo Reina Sofia w Madrycie w 2017 roku.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 45 730 osób

4. *Notatki z podziemia*

15 marca – 6 maja 2018

miejsce: Akademie der Künste, Berlin, Niemcy

kuratorzy: David Crowley, Daniel Muzyczuk

Wystawa była kolejną edycją ekspozycji realizowanej w Muzeum Sztuki na przełomie 2016 i 2017 roku. Rozwijała temat podjęty wcześniej przy okazji projektu *Dźwięki elektrycznego ciała*. Skupiała się na twórczości pokolenia związanego z takimi nurtami muzycznymi, jak rock psychodeliczny, free improv, punk rock, industrial oraz ich związkami ze sztukami wizualnymi. Jednym z celów wystawy było zebranie rozproszonego materiału dotyczącego działań na styku sztuk wizualnych i muzyki w undergroundzie Bloku Wschodniego pomiędzy latami 1968 i 1995.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 3 400 osób

5. *Słowo kłamie – oko nigdy. Nowoczesność w fotografii polskiej 1918-1939*

18 kwietnia – 13 czerwca 2018

miejsce: Instytut Polski w Budapeszcie, Węgry

kuratorki: Maria Franecka, Paulina Kure-Maj

Wystawa prezentowała fotografię w obiektywie polskich artystów międzywojnia. Medium fotograficzne postrzegano jako narzędzie nowatorskie samo w sobie, takie, które najlepiej wyraża nowoczesność. W dobie awangardy była ona utożsamiana przede wszystkim z postępem technicznym, industrializacją, urbanizacją, kulturą miejską i pracą w przemyśle. Nowoczesność oznaczała również nowe widzenie i obrazowanie rzeczywistości. Fotografia w Polsce międzywojennej powstawała w oparciu o eksperyment i programowe poszukiwanie innowacyjnych i coraz bardziej zaskakujących ujęć.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: około 1 300 osób

6. *Witamy w Krainie Piękna i Prawdy*

25 maja 2018 – 13 czerwca 2018

miejsce: Galeria ASP, ul. Piotrkowska 68, Łódź, Polska

opiekunowie projektu: Joanna Rajkowska, Aleksandra Jach, Łukasz Ogórek

uczestniczki/uczestnicy: Grzegorz Demczuk, Jessica Dudziak, Eliza Gawrjolek, Bogna Juchnowicz, Marta Krześlak, Marcin Kossakowski, Kornel Kowalski, Guliano Lo Faro, Barbara Olejarczyk, Anna Pacholik, Gabriela Porada, Aleksandra Sarna, Małgorzata Pawlak

Wystawa była rezultatem poświęconej tematowi miasta, trzeciej edycji cyklu warsztatów zorganizowanych przez Muzeum Sztuki i Akademię Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Studentki i studenci współpracowali w tym roku z Joanną Rajkowską, która od wielu lat zajmuje się realizacją projektów publicznych. Szczególnym zadaniem tegorocznych warsztatów było twórcze pokazanie dokumentacji projektu publicznego, tak aby stała się samodzielnym dziełem. Dzieło takie, w oderwaniu od pierwowzoru, miało stać się samowystarczającą narracją, modelem lub „rusztowaniem” dla najistotniejszych wątków projektu, który wydarzył się w określonym miejscu Łodzi.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 1 000 osób

7. *Through the Soundproof Curtain. The Polish Radio Experimental Studio*

13 lipca 2018 – 6 stycznia 2019

miejsce: ZKM | Zentrum für Kunst und Medien Karlsruhe, Niemcy

kuratorzy: Michał Mendyk, Daniel Muzyczuk

Wystawa jest pierwszą tak obszerną prezentacją dziedzictwa Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia – unikatowego w skali byłego Bloku Wschodniego centrum twórczości elektronicznej. Studio Eksperymentalne zostało powołane do życia w Warszawie w 1957 roku, stając się w tej części Europy miejscem wyjątkowym. Przez kilka dekad oferowało twórcom przestrzeń artystycznej autonomii i kreatywnej wolności. Członkowie zespołu konsekwentnie poświęcali się promocji nowych form muzyki, organizując wykłady, przygotowując cykle popularyzatorskich audycji, publikując artykuły. Studio Eksperymentalne, inspirowane przez działania kompozytorów, twórców filmów, architektów, artystów sztuk wizualnych i performance, stało się twórczym laboratorium, które wykształciło zupełnie nowy język, otwarty na osobiste odczytania widzów i słuchaczy.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 27 405 osób

8. *Une avant-garde polonaise: Katarzyna Kobro et Władysław Strzemiński*

24 października 2018 – 14 stycznia 2019

miejsce: Centre Pompidou w Paryżu

kuratorzy: Jarosław Suchan, Karolina Ziębińska-Lewandowska

Przygotowana w Centre Pompidou ekspozycja była kolejnym – po prezentacjach w Madrycie i Malmö – realizowanym we współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza, projektem wystawienniczym Muzeum Sztuki, który przypominał światowej publiczności o należnym tej parze artystów miejscu w historii sztuki XX wieku. Kuratorzy wystawy, odwołując się do pojęcia „realnej utopii”, z jednej strony wskazali na utopijność postawy Kobro i Strzemińskiego, z drugiej na obecny w niej realizm. Utopijność wiąże się z przekonaniem, że działalność artystyczna może przyczynić się do społecznej zmiany i ustanowienia nowego lepszego ładu. Realizm z kolei przejawia się w tworzeniu ze świadomością, że każda epoka, każdy czas domaga się własnych, wciąż nowych odpowiedzi na pytanie o to, jak miałby ów utopijny ład wyglądać.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 106 429 osób

Wydarzenia:

Stuart Brisley, *Lustro* [Mirror], performans

25-26 września, 2018 r., godz. 14.30-17.30

ms¹, Więckowskiego 36

kurator: Paweł Polt

Stuart Brisley uważany jest za inicjatora brytyjskiej sztuki performansu. Zyskał międzynarodowy rozgłos w latach 60. Jest autorem ekspresyjnych akcji, instalacji, interwencji publicznych, filmów, prac wideo, fotografii i prac malarskich.

Performans *Lustro* dotyczył problemu starości, kondycji ludzkiej. Artysta wykorzystał w nim różnorodne materiały, m.in. używane ubrania i lustro, które posłużyły mu do uzyskania efektu fragmentaryzacji rzeczywistości. Performans eksponował sposób postrzegania rzeczywistości przez osobę, która przekroczyła osiemdziesiąty rok życia.

Dom Mody Limanka w sztuce *Mieszkanie* oraz spotkanie z Callą Henkel i Maxem Pitegoffem

12-14 października 2018 r.

ms², Ogrodowa 19, przestrzeń wystawy „Peer-to-peer”

Mieszkanie – czytanie performatywne Domu Mody Limanka stanowiło wydarzenie towarzyszące wystawie *Peer-to-Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*.

W tytułowym mieszkaniu na śniadania, obiady i kolacje serwuje się ramen. Star, Arnold, Kevin, Cynthia i Marion – jak składniki zupy wrzucone do jednego garnka – próbują skomponować dobrze zharmonizowany, kolektywny przepis na własne utrzymanie i wsparcie nieokreślonej „misji”. Z czasem misja organizacji wydaje się jednak słabnąć, ramen stygnie, a bohaterowie z towarzyszy i współlokatorów, powoli stają się jedynie współpracownikami. Sztuka z repertuaru berlińskiego New Theater.

Warsztaty dla dorosłych *100flag*

10 listopada 2018 r.

ms³, Ogrodowa 19

Wydarzenie towarzyszące wystawom *Awangarda i państwo* oraz *Wielka Wojna*. Warsztaty poprowadziły inicjatorki i inicjatorzy akcji „STO FLAG na stulecie uzyskania praw wyborczych przez kobiety”, której kulminacją był marsz z flagami zorganizowany w Warszawie 24 listopada 2018 r. Flagi wykonane przez uczestniczki i uczestników warsztatów mogły powiewać podczas marszu w towarzystwie flag autorstwa wielu artystek i artystów.

II. Publikacje

1. Publikacje wydane nakładem muzeum

Teoria widzenia

Red. naukowa: Iwona Luba

Dodruk, nakład: 2000 egz., format netto: 175 x 230 mm, objętość 342 strony

ISBN: 978-83-63820-47-3, polska wersja językowa

Teoria widzenia stanowi podsumowanie, swoiste zwięźcenie działalności artystycznej, teoretycznej oraz dydaktycznej Władysława Strzemińskiego. Autor definiuje świadome widzenie oraz ukazuje jego przemiany pod wpływem różnorodnych czynników kulturowych i cywilizacyjnych, wskazując równocześnie na wzajemność oddziaływania.

Jest to pierwsze krytyczne opracowanie *Teorii widzenia* – tekst Władysława Strzemińskiego został opatrzone obszernymi komentarzami i naukowym wstępem Iwony Luby, a także uzupełniony artykułem Strzemińskiego *Widzenie impresjonistów*, który stanowi wyjątkowe zakończenie książki. Po raz pierwszy edycja prezentuje kolorowe reprodukcje, a nie jak w dotychczasowych wydaniach – czarno-białe zdjęcia.

Powidoki życia. Władysław Strzemiński i prawa dla sztuki

Red.: Jarosław Lubiak, współpraca: Paulina Kurc-Maj

Dodruk, nakład: 1000 egz., format netto: 168 x 223 mm, objętość 776 stron

ISBN: 978-83-63820-02-2, polska i angielska wersja językowa w jednym tomie

Monumentalne opracowanie poświęcone życiu i twórczości jednego z najwybitniejszych polskich artystów, Władysławowi Strzemińskiemu, a także zbiór tekstów krytycznych oraz reprodukcji wszystkich prac artysty. Dodatkowo publikacja zawiera aneks poświęcony pracy Katji Strunz *Zeitraum # 9 für Strzemiński*, która stała się częścią wystawy *Powidoki życia. Władysław Strzemiński i prawa dla sztuki*, prezentowanej na przełomie 2010 i 2011 roku w ms². Wyjątkowo istotną część wydawnictwa stanowi druk nieznanego i nigdy wcześniej niewydanej powieści Władysława Strzemińskiego, której rękopis znajduje się w zbiorach Działu Dokumentacji Muzeum Sztuki w Łodzi.

Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda / Shapeshifting: Eisenstein as method [kat. wyst.]

Red.: Aleksandra Jach

Nakład: 600 egz., format netto: 215 × 270 mm, objętość 180 stron

ISBN: 978-83-63820-74-9, polska i angielska wersja językowa w jednym tomie

Publikacja recenzowana

Książka towarzysząca wystawie *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda* zorganizowanej w Muzeum Sztuki w Łodzi. Zawiera eseje kuratorki Aleksandry Jach oraz Eleny Vogman i Iana Christie – uznanych badaczy zajmujących się twórczością Siergieja Eisensteina. Publikacja jest bogata w materiał wizualny, na który składa się dokumentacja wystawy i reprodukcje wypożyczonych z tej okazji rysunków artysty.

Awangarda i państwo [kat. wyst.]

The Avant-garde and the State

Red.: Dorota Monkiewicz

Nakład: 600 egz. polskiej wersji i 400 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 215 × 270 mm, objętość 352 strony

ISBN: 978-83-63820-75-6 (wersja polska), 978-83-63820-76-3 (wersja angielska), polska i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Publikacja recenzowana

Katalog wystawy obudowujący prace zgromadzone na wystawie *Awangarda i państwo* w niezbędny dla zrozumienia relacji sztuki i polityki zasób tekstów źródłowych oraz nowych esejów przedstawiających zestaw kluczowych przypadków. Relacja sztuki awangardowej i instytucji państwa ukazana została w szerokiej perspektywie czasowej od lat międzywojennych po czas transformacji ustrojowej w 1989 roku i szerokiej perspektywie geograficznej – Polska i kontekst krajów sąsiednich: Niemiec, Litwy, Czechosłowacji i Węgier.

Wielka Wojna [kat. wyst.]

The Great War

Red.: Paulina Kurc-Maj, Paweł Polit, Anna Saciuk-Gąsowska

Nakład: 600 egz. polskiej wersji i 400 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 215 × 270 mm, objętość 236 stron

ISBN: 978-83-63820-77-0 (wersja polska), 978-83-63820-78-7 (wersja angielska), polska i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Katalog wystawy pokazującej obecną w sztuce nowoczesnej pamięć I wojny światowej. Pamięć, która nie wszędzie miała ten sam charakter. W twórczości wielu artystów wojna odegrała kluczową rolę, zarówno poprzez swą totalność, jak i rozpędzenie maszyny nowoczesności, nie tylko w jej aspektach politycznych, ale i technologicznych, kulturowych oraz społecznych. I wojna światowa zmieniła bowiem wszystko i w sposób najradzykalniejszy z możliwych zrywała z dotychczasową historią. Niniejsza publikacja jest pierwszym w Polsce tak szerokim opracowaniem tematu zależności między doświadczeniem Wielkiej Wojny a sztuką nowoczesną. Zebrane w niej eseje podejmują zagadnienie odniesień do wojny w sztuce i stosunku artystów do wojny w szerszej perspektywie.

Wszyscy ludzie będą siostrami

All Men Become Sisters

Red.: Joanna Sokołowska

Nakład: 200 egz. polskiej wersji i 600 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 200 × 250 mm, objętość: 210 stron
ISBN: 978-83-63820-73-2 (wersja polska), 978-83-63820-70-1 (wersja angielska), polska i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Publikacja recenzowana

Publikacja jest śladem i teoretycznym rozwinięciem wystawy *Wszyscy ludzie będą siostrami*, będącej propozycją genealogii oraz manifestacją siostrzeństwa w sztuce powstającej w okresie od końca lat 70. XX wieku do dziś. Przewodniczką w tworzeniu ekspozycji była sztuka rezonująca z feministycznymi ujęciami pracy, produkcji i reprodukcji. „Siostrzeństwo” – kluczowe pojęcie oraz impuls do pracy z wyobraźnią – wychodzi od drugofalowej krytyki wyzysku kobiet w patriarchacie, ale stawia też pytania o przyszłość z perspektywy feministycznej ekonomii i etyki troski.

2. Publikacje współwydane

Kobro & Strzemiński. Ny konst i turbulent tider

Kobro & Strzemiński. New Art in Turbulent Times

Red.: Jarosław Suchan, Iris Müller-Westermann, Ory Dessau, Linnèa Jahn

Format: 17 x 24 x 1,5 cm, objętość: 176 stron

ISBN: 978-91-984176-5-4

Publikacja dwujęzyczna szwedzko-angielska

Katalog do wystawy prac Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego w muzeum Moderna Museet Malmö (10.03.2018 – 02.09.2018). Była to pierwsza tak obszerna prezentacja twórczości artystów w Szwecji. Zarówno wystawa jak i publikacja uwiadczenia stopniowy rozwój ich twórczości, jednocześnie odmienną i pozostającą we wzajemnym dialogu. Nieustannie aktywni w obszarze wielu dziedzin sztuki stali się pionierami polskiej awangardy pomimo sytuacji niełatwej, w niespokojnym okresie pomiędzy pierwszą i drugą wojną światową.

Une avant-garde polonaise: Katarzyna Kobro et Władysław Strzemiński

Red.: Jarosław Suchan, Karolina Lewandowska

ISBN: 978-2-37074-088-5

Publikacja dwujęzyczna francusko-angielska

Katalog towarzyszący wystawie prac pionierów polskiej awangardy – Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego – w muzeum Centre Georges Pompidou w Paryżu. Publikacja została wydana po francusku i angielsku przez prestiżowe wydawnictwo Skira.

Piętnaście podróży z Warszawy do Londynu

Red.: Małgorzata Otrębska

Format: 15,5 x 23 x 1,3 cm, objętość: 142 strony

ISBN: 978-83-65254-90-0

Książka poświęcona Jasi Reichardt – autorce tekstów o sztuce i kuratorce wystaw. Reichardt urodziła się w Polsce, kształciła w Anglii i przez większość życia mieszka w Londynie. W latach 1963-1971 była zastępcą dyrektora londyńskiego Institute of Contemporary Arts (ICA), a w latach 1974-1976 – dyrektorem Whitechapel Gallery. Napisała kilka książek o związkach sztuki z innymi dyscyplinami; publikowała także w wielu czasopismach na całym świecie. Wykładała m.in. w londyńskiej Architectural Association School of Architecture. W latach 1990-2014 wraz z Nickiem Wadleyem opracowała i skatalogowała Archiwum Themersonów, które obecnie znajduje się w Bibliotece Narodowej w Warszawie.

Zorka Wollny. *Ofelie. Ikonografia szaleństwa*

Red.: Sonia Nieśpiałowska-Owczarek

Publikacja na temat jednej ze sztandarowych ról kobiecych w realizacjach teatralnych oraz projektu dotyczącego zagadnienia obrazu, performance, ekspresji, wizualności, formy teatralnej, czy instytucji sztuki, jako przestrzeni performatywnej. Wydawnictwo monograficzne podda krytycznej analizie performatywny spektakl autorstwa Zofii (Zorki) Wollny.

Czarny pokój i inne pokoje. Teksty o Studiu Eksperymentalnym Polskiego Radia

Red.: Michał Libera, Michał Mendyk

Polska wersja publikacji pokonferencyjnej zawierająca inny wybór tekstów oraz materiałów archiwalnych na temat Studia Eksperymentalnego, niż wydawnictwo pod redakcją Davida Crowleya. Jej treść dostosowana jest do wiedzy krajowego czytelnika.

3. Publikacje pracowników wydane poza miejscem pracy

- Dorota Berbelska, Magdalena Michalska-Szałacka, *Kuchennymi drzwiami. Opowieść o życiu codziennym w fabrykanckim pałacu rodziny Scheiblerów-Herbstów*, [w:] *Za wytworną fasadą. Kulisy Funkcjonowania Rezydencji Arystokratycznych*, Materiały z konferencji naukowej z okazji 70-lecia Muzeum Zamkowego w Pszczynie 2016, Pszczyna 2018;
- Dorota Berbelska, Maria Cybulska, *Museum Collections in the Study of Archaeological and Historic Textiles*, [w:] *Archaeological Textiles – Links Between Past and Present*, NESTAT XIII, red. M. Bravermanová, H. Březinová, J. Malcolm-Davies, Technical University of Liberec i Institute of Archaeology of CAS, Prague, s. Liberec-Praha 2017;
- Aleksandra Jach, Antje Majewski, Amy Patton (red.), *How to talk with birds, trees, fish, shells, snakes, bulls and lions?*, kat. wyst., Hamburger Bahnhof, Berlin 2018;
- Leszek Karczewski, *Aktor niepełnosprawny nie istnieje. Kategoria kulturowej czytelności*. [w:] *Spektakl jako wydarzenie i doświadczenie. Aktor*, red. Irena Lewkowicz, Monika Wąsik. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018;
- Leszek Karczewski, *Każdy ma trochę racji. Komentarz do scenariuszy doświadczeń kulturowych z „Poradnika metodycznego”*. [w:] *Poradnik metodyczny. Propozycje działań z zakresu edukacji i animacji kulturowej*, red. Karolina Sikorska. Centrum Praktyk Edukacyjnych CK Zamek, Poznań 2018;
- Paulina Kurc-Maj, *Marian Minich (1898-1965)*, „Muzealnictwo” 2018, nr 59, s. 163-174;
- Paulina Kurc-Maj, *Un logic de la forme, approche moderne du projet utilitaire. The logic of form: modern utilitarian design*, [w:] *Katarzyna Kobro, Władysław Strzemiński. Une Avant-garde polonaise/A Polish Avant-garde*, red. Jarosław Suchan, Karolina Ziębińska-Lewandowska, Paris 2018, ss. 82-85;
- Marta Madejska, *Aleja Włóknarek*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2018;
- Marta Madejska, *Symfonia z resztek*, „Widok” nr 20 (2018): Odmuzealnienie;
- Katarzyna Mądrzycka-Adamczyk, *Jesień w proszku, wiosna w żelu*, [w:] *Poradnik metodyczny. Propozycje działań z zakresu edukacji i animacji kulturowej*, red. Karolina Sikorska. Centrum Praktyk Edukacyjnych CK Zamek, Poznań 2018;
- Daniel Muzyczuk, *New Tribalism Against the New Man...*, [w:] *Unearthing the Music*, Goethe Institut Lisbon, 2018;
- Daniel Muzyczuk, *Notes from the Underground. Art and Alternative Music in Eastern Europe 1968-1994* (wspólnie z Davidem Crowleyem), [w:] *UNDERGROUND + IMPROVISATION*, Akademie der Künste, Berlin, 2018;
- Daniel Muzyczuk, *Radio i nóż*, „Glissando”, nr 35 / 2018;
- Daniel Muzyczuk, Michał Libera, *Research into/around Sounds in Poland: An Interview with Michał Libera and Daniel Muzyczuk by Benjamin Cope*, „Topos. Journal for philosophy and cultural studies”, No 1 (2018);
- Daniel Muzyczuk, *Kompozycje multisensoryczne Henryka Morela. Niedokończony projekt*, [w:] *Henryk Morel. Oscylacje*, red. Anna Maria Leśniewska, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Malarstwa i Nowych Mediów Akademii Sztuki w Szczecinie, Szczecin 2018;
- Paweł Polit, *Conceptual Art in Spite of „Real Socialism”: Testing Other Languages*, [w:] *Exercises in Freedom. Polnische Konzeptkunst 1968–1981*, red. Björn Egging, katalog wystawy, Staatliche Kunstsammlungen Dresden, Kupferstich-Kabinett, Dresden 2018;
- Paweł Polit, *Koncepcja miejsca Mariusza Tchorka w kontekstach unizmu i estetyki fenomenologicznej*, „Konteksty” 4, 2018 (druk 01.2019);

- Anna Saciuk-Gąsowska, *Kazimierz Podsiadecki z profilu i en face*, [w:] *Szczecińskie awangardy*, red. Szymon Piotr Kubiak, publikacja towarzysząca wystawie *Szczecińskie awangardy*, Muzeum Narodowe w Szczecinie;
- Joanna Sokołowska, *Undoing the East. Towards the World's (Semi-) Peripheries*, [w:] *Globalizing East European Art Histories, Past and Present*, red. A. Allas, B. Hock, London: Routledge 2018;
- Joanna Sokołowska, *Maszyna do pracy z wyobraźnią*, „Widok. Teorie i praktyki kultury wizualnej”, nr 20, <http://pismowidok.org/index.php/one/article/view/563/1125>;
- Jarosław Suchan, *Avant-garde and the New Politics*, [w:] *Kobro & Strzemiński. Ny konst i turbulent tider*, kat. wyst., Moderna Museet, Malmö 2018;
- Jarosław Suchan, *Emancipatory Universalism of the Avant-garde Museum in Times of Globalization*, [w:] *Art Museum Practice in Times of Micro-Narratives*, Kunstmuseum Liechtenstein, Vaduz 2018;
- Agnieszka Wojciechowska-Sej, *Zupa z kamienia*, [w:] *Poradnik metodyczny. Propozycje działań z zakresu edukacji i animacji kulturowej*, red. Karolina Sikorska, Centrum Praktyk Edukacyjnych CK Zamek, Poznań 2018;
- Jarosław Suchan, Karolina Ziębińska-Lewandowska, *À la recherche de l'utopie réelle*, [w:] *Katarzyna Kobro, Władysław Strzemiński. Une avant-garde polonaise*, red. K. Ziębińska-Lewandowska, J. Suchan, Skira Editions, Paryż 2018;

III. Działalność naukowa

1. Priorytety badawcze

Działania naukowe podejmowane przez Muzeum Sztuki w Łodzi mają na celu przybliżanie publiczności kluczowych programów i pojęć sztuki dwudziestowiecznej oraz współczesnej, jak i naświetlenie kontekstów teoretycznych mających znaczenie dla jej recepcji i interpretacji. Program publiczny realizowany jest w różnorodnych formach takich, jak: wykłady, seminaria, spotkania z artystami i kuratorami, dyskusje, sesje naukowe, projekcje filmowe, ale również długofalowe programy badawcze i publikacje. Spotkania organizowane są jako samodzielne prezentacje wybranych zagadnień w ramach prowadzonych programów badawczych oraz jako kontekst dla wybranych wydarzeń w Muzeum Sztuki, przede wszystkim wystaw.

W ramach publicznego programu naukowego zrealizowano następujące działania:

- **Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną**
Konferencja zorganizowana w związku z wystawą *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*, 22-23.02.2018.
- **Art+Feminism Edit-a-thon 2018**
Maraton redagowania Wikipedii, 24-25.03.2018.
- **Seminarium feministyczne**
Cykliczne spotkanie grupy samokształceniowej, *Wirtualne Archiwum Sztuki Kobiet* (seminarium wyjazdowe, wyjątkowo w ms¹) 16.06.2018.
- **Cykl zajęć muzealnych dla studentów historii**
Przygotowany przez pracowników Muzeum Pałac Herbsta (we współpracy z Instytutem Historii UŁ) cykl zajęć, który naświetla zagadnienia dotyczące historii społecznej oraz sztuki dawnej w szerokim kontekście kultury dnia codziennego. Program realizowany w ramach współpracy z Instytutem Historii UŁ.
- **Seminarium: Kreacje – medium – przekaz. O ewolucji domów historycznych**
Seminarium poświęcone zostało zagadnieniom związanym z prezentowaniem historii i związanym z tym działaniem muzeów wnętrz we współczesnych realiach. Punktem wyjścia do dyskusji była wystawa *Dom ze snów*.
- **Cykl zajęć muzealnych dla studentów historii sztuki i kulturoznawstwa**

Cykl angażujący pracowników różnych działów Muzeum Sztuki, stanowiący podstawowy kurs muzealny dla studentów Uniwersytetu Łódzkiego z zakresu kuratorstwa, komunikacji, edukacji, realizacji wystaw oraz konserwacji.

– **Seminarium: Kreacje – medium – przekaz. O ewolucji domów historycznych**

Seminarium dotyczące zagadnień związanych z prezentowaniem historii i związanym z tym działaniem muzeów wewnątrz współczesnych realiach. Punktem wyjścia do dyskusji była wystawa *Dom ze snów*.

– **Sztuka wobec Wielkiej Wojny. Transformacje języków artystycznych**

Dyskusja panelowa obejmująca prezentacje Marka Bartelika (US), Oksany Dudko (UA), Charlotte de Mille (UK). Dotyczyła roli traumy wojennej dla transformacji języków artystycznych i literackich.

2. Spis wykładów i spotkań zrealizowanych w ramach programu publicznego (w układzie chronologicznym)

- *Debora Vogel dzisiaj*, dyskusja z udziałem Joanny Bednarek, Tomasza Majewskiego i Pawła Mościckiego. Prowadzenie: Karolina Szymaniak. Wydarzenie towarzyszące wystawie *Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta*, 11.01.2018;
- *Socrealizmy i modernizacje: jak pisać historię sztuki i architektury powojnia?*, dyskusja z udziałem Jakuba Majmurka, Aleksandry Sumorok i Tomasza Załuskiego. Moderacja: Agata Pietrasik, 18.01.2018;
- *Gesty emancypacji*, wykład Agnieszki Daukszy, wydarzenie towarzyszące wystawie *Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta*, 1.02.2018;
- *Czytając Guattarię w ruchu*, warsztaty Bartosza Mroczkowskiego, wydarzenie towarzyszące wystawie *Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazzarato*, 13.02.2018;
- *Awangarda niczym Facebook, Twitter i Instagram*, wykład Michała Wenderskiego, wydarzenie towarzyszące wystawie *Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design*, 15.02.2018;
- *Poza "dyskursem litości". Alternatywne strategie prezentowania ciała ułomnego w kinie współczesnym*, wykład Adama Cybulskiego, wydarzenie w ramach cyklu *Ciało i Ekran - między bioetyką a filmoznawstwem*, 20.02.2018;
- *Kartografie ekologii*, seminarium Agnieszki Kotwasińskiej, wydarzenie towarzyszące wystawie *Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazzarato*, 5.03.2018;
- *Seks i umieranie: bioetyka a filmowe reprezentacje*, wykład Małgorzaty Jakubowskiej i Moniki Michałowskiej, wydarzenie w ramach cyklu *Ciało i Ekran - między bioetyką a filmoznawstwem*, 6.03.2018;
- *Poszerzanie wspólnoty. Zwierzęta, konflikt i polityczność*, wykład Gabrieli Jarzębowskiej, wydarzenie towarzyszące wystawie Jimmiego Durhama *Boże dzieci, poematy*, 14.03.2018;
- *Psychotyczny witalizm Guattarię*, wykład Joanny Bednarek, wydarzenie towarzyszące wystawie *Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazzarato*, 20.03.2018;
- *Ciało i Ekran: Piętno a nienormatywność cielesna*, wykład Agnieszki Pacek, wydarzenie w ramach cyklu *Ciało i Ekran - między bioetyką a filmoznawstwem*, 3.04.2018;
- *Ogród (nie)ludzkich spotkań. Reforma zoo w obliczu antropocenu*, wykład Marianny Szczygielskiej, wydarzenie towarzyszące wystawie Jimmiego Durhama *Boże dzieci, poematy*, 10.04.2018;
- *Bambino*, spotkanie z Joanną Szumacher i Tomaszem Kochelskim. Prowadzenie: Łukasz Biskupski, 17.04.2018;
- *Rekonstrukcja. Między ciałem a archiwum*, dyskusja z udziałem Łukasza Guzka, Magdaleny Lipskiej i Tomasza Platy. Prowadzenie: Dorota Sosnowska, 19.04.2018;
- *Zwierzęta z wykazu Durhama*, seminarium Doroty Lagodzkiej, wydarzenie towarzyszące wystawie Jimmiego Durhama *Boże dzieci, poematy*, 21.04.2018;
- *Punishment Park*, projekcja filmu, wydarzenie towarzyszące wystawie *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*, 25.04.2018;
- *Pornografia śmierci jako forma tabuizowania śmierci naturalnej*, wykład Agnieszki Pacek, wydarzenie w ramach cyklu *Ciało i Ekran - między bioetyką a filmoznawstwem*, 8.05.2018;
- *Beuys*, projekcja filmu, wydarzenie w cyklu *kino ms*, 9.05.2018;
- *Ślady zbrodni. O resztkach wydarzenia i rekonstrukcji*, wykład Doroty Sosnowskiej, wydarzenie towarzyszące wystawie *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*, 10.05.2018;
- *Październik. 10 dni, które wstrząsnęły światem*, projekcja filmu, wydarzenie towarzyszące wystawie *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*, 17.05.2018;
- *Malewicz w Kijowie. Zaskakujący powrót*, wykład Tatyany Filevskiej, 23.05.2018;
- *Kobieta w awangardzie: biografie Nadii Léger*, wykład Ewy Opalki i Karoliny Zychowicz, wydarzenie towarzyszące wystawie *Czerwona materia. Nadia Léger*, 29.05.2018;

- *Wesoły jarmark*, projekcja filmu, wydarzenie towarzyszące wystawie *Czerwona materia*. Nadia Léger, 30.05.2018;
- *Bloki*, projekcja filmu, wydarzenie w cyklu *kino ms*, 7.06.2018;
- *Peer-to-Peer: Spotkanie z artystami*. Prowadzenie: Agnieszka Pindera, wydarzenie towarzyszące wystawie *Peer-to-Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*, 9.06.2018;
- *Eisenstein o surowym stanie sztuki*, wykład Tomasza Majewskiego, wydarzenie towarzyszące wystawie *Zmiennekształtność. Eisenstein jako metoda*, 20.06.2018;
- *Muzeum Sztuki w robotniczym mieście - doświadczenia z działań naukowo-oświatowych Muzeum w kontekście socjologicznym*, Marta Madejska (cykl zajęć muzealnych w ms);
- *Nadia Léger: muza, anty-muza, zaprzeczenie muzy*, wykład Sary Wilson, wydarzenie towarzyszące wystawie *Czerwona materia. Nadia Léger*, 6.09.2018;
- *Krytyczne muzealnictwo i muzeograficzna autorefleksja*, wykład Pedro J. Lorente, wydarzenie z cyklu *Muzeum awangardy czy awangardowe muzeum? Kolekcjonując to co radykalne*, 20.09.2018;
- *Ekstaza jako metoda: laicka antropologia Eisensteina*, wykład Eleny Vogman, wydarzenie towarzyszące wystawie *Zmiennekształtność. Eisenstein jako metoda*, 23.09.2018;
- *Greenberg, Fried i nowoczesne doświadczenie sztuki*, dyskusja z udziałem Agnieszki Rejniak-Majewskiej i Krzysztofa Pijarskiego. Prowadzenie: Daniel Muzyczuk, 4.10.2018;
- *Razem nie osobno*, podwójny wykład Moniki Kostery i Anke Strauß, wydarzenie towarzyszące wystawie *Peer-to-Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*, 10.10.2018;
- *Praktyki kolektywne - instytucjonalizacja z troską*, wykład Lucy Lopez, wydarzenie towarzyszące wystawie *Peer-to-Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*, 24.10.2018;
- *Filmowe reprezentacje bioetycznych sporów o sztuczną prokreację*, wykład Anny Alichniewicz i Moniki Michałowska, wydarzenie z cyklu *Początek i koniec życia – aspekty etyczne i ich audiowizualne reprezentacje*, 7.11.2018;
- *Dada-Dekada. Odczyty, lektury i dźwięki*, spotkanie z udziałem Tomasza Cieślaka-Sokołowskiego, Jakuba Kornhausera, Joanny Parniewskiej, Joanny Szumacher, Marcina Pryta i Pawła Cieślaka, 17.11.2018;
- *Sztuka wobec Wielkiej Wojny*, dyskusja z udziałem Marka Bartelika, Oksany Dudko i Charlotte de Mille, prowadzenie: Paweł Polit, 24.11.2018;
- *Odzyskana awangarda*, dyskusja z udziałem Karoliny Czerskiej, Jana Jiřík, Małgorzaty Leyko i Martynasa Petrikasa, prowadzenie: Przemysław Strózek, 28.11.2018;
- *Życie kontra życie*, wykład Małgorzaty Jakubowskiej, wydarzenie z cyklu *Początek i koniec życia – aspekty etyczne i ich audiowizualne reprezentacje*, 12.12.2018;
- *Miasto z bawelny i dymu*, spotkanie wokół książki z udziałem Jacka Burskiego, Kamila Piskały, Kamila Śmiechowskiego i Agaty Zysiak, prowadzenie: Marta Madejska, 19.12.2018.

3. Wykłady pracowników wygłoszone poza Muzeum:

- Paulina Kurc-Maj, *Epoka wielkiej budowy życia – Katarzyna Kobro i nowa organizacja przestrzeni*, Instytut Polski w Berlinie, 16.01.2018;
- Jarosław Suchan, *Muzeum jako wydarzenie awangardowe*, Białoruska Państwowa Akademia Sztuk Pięknych, Mińsk, 06.02.2018;
- Daniel Muzyczuk, *Underground and Beyond*, w ramach sympozjum *Unearthing the Music*, Goethe Institut Lisbon, 15.02.2018;
- Anna Saciuk-Gąsowska, *Początki awangardy w Polsce*, w ramach cyklu: *Sto Lat! Sztuki w Polsce*, Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu, 19.02.2018;
- Joanna Sokołowska, Publiczna prezentacja w ramach CRIS – Curatorial Residency in Stockholm, 20.02.18, Sztokholm;
- Jarosław Suchan, *Kobro and Strzebiński. Prototype for The New Biopolitics*, Humboldt Univesitat, Berlinische Galerie, Berlin, 27.02.2018;
- Paweł Polit, *Rytm życia miejskiego w pracach artystów z Grupy Krakowskiej*, wykład, Narodowe Muzeum Sztuki Ukrainy, Kijów 16.03.2018;
- Paweł Polit, *Z historii filmu awangardowego. Franciszka i Stefan Themersonowie*, wykład, Narodowe Muzeum Sztuki Ukrainy, Kijów 17.03.2018;
- Daniel Muzyczuk, wykład *Mobiles, Mobiles Everywhere*, Garage Museum w Moskwie, 18.03.2018;
- Anna Saciuk-Gąsowska, Moderowanie dyskusji w ramach spotkań z cyklu „Sztuka czytania”, poświęconego publikacjom „Zwrotnica. Początki neoawangardy na Górnym Śląsku”, Muzeum Śląskie w Katowicach oraz „Zdzisław Stanek. Katalogów zbiorów”, Muzeum Historii Katowic, Muzeum Śląskie w Katowicach, 27.03.2018;
- Jarosław Suchan, *Muzeum jako awangardowy instrument*, Biuro Wystaw Artystycznych, Zielona Góra, 05.04.2018;

- Jarosław Suchan, *Czyje muzeum?*, wystąpienie w ramach Konferencji dla Dyrektorów i Kustoszy Muzeów Regionalnych Województwa Łódzkiego, Zduńska Wola, 12.04.2018;
- Maria Franecka, *Polska fotografia awangardowa w latach 20.-30. XX wieku*, Instytut Polski w Budapeszcie, 16.04.2018;
- Paulina Kurc-Maj, *Awangarda w dwudziestoleciu międzywojennym w Polsce*, Instytut Polski w Budapeszcie, 16.04.2018;
- Daniel Muzyczuk, *Gespräch und musikalische Intervention mit Frank Bretschneider*, w ramach sympozjum *Underground and Improvisation. Alternative Music and Art after 1968*, Akademie der Künste, Berlin, 19.04.2018;
- Daniel Muzyczuk, *What was "Underground" in Eastern and Western Europe?*, w ramach sympozjum *Underground and Improvisation. Alternative Music and Art after 1968*, Akademie der Künste, Berlin, 20.04.2018;
- Małgorzata Wiktorko, *Kompozycja unistyczna w twórczości Władysława Strzemińskiego*, w ramach wystawy *Zdzisław Sowiński. Władysław Strzemiński – fotograficzne reminiscencje*, Muzeum Częstochowskie, Częstochowa, 20.04.2018;
- Daniel Muzyczuk, *Underground and Right-Wing Politics*, w ramach sympozjum *Underground and Improvisation. Alternative Music and Art after 1968*, Akademie der Künste, Berlin, 21.04.2018;
- Anna Saciuk-Gąsowska, *Udział w spotkaniu dla dzieci i młodzieży w ramach Weekendu Księgarń Kameralnych, wokół książki Tiny Oziewicz "Powidoki" (wyd. Dwie Siostry)*, Księgarnia Skład Główny w Koluszkach, 21.04.2018;
- Aleksandra Jach, udział w konferencji o awangardach w Moskwie na zaproszenie Instytutu Polskiego, 24.04.2018;
- Anna Saciuk-Gąsowska, *Wystąpienie na konferencji „Dziedzictwo kulturowe Europy - pamięć i ochrona”, zorganizowanej w ramach obchodów Dnia Europy przez Piotrkowskie Stowarzyszenie Rozwoju, Promocji i Integracji Europejskiej "EURO-CENTRUM"*, Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim, 10.05.2018;
- Maria Franecka, *Polska fotografia awangardowa w latach 20.-30. XX wieku*, wykład w Galerii Wspólnej w Bydgoszczy, 16.05.2018;
- Aleksandra Jach, *Shapeshifting: Eisenstein as Method*, w ramach seminarium *Exhibiting Archive*, Espace Diaphanes, Berlin, 23.05.2018;
- Daniel Muzyczuk, *Is it right to perform an archive?*, wystąpienie w ramach seminarium *Exhibiting Archives*, Espace Diaphanes, Berlin, 23.05.2018;
- Marta Madejska, udział w konferencji *Workers beyond Socialist Glorification and Post-Socialist Disavowal: New Perspectives on Eastern European Labour History* (University of Vienna), udział w okrągłym stole o stanie archiwów w Europie Środkowo-Wschodniej z wystąpieniem *Silence, echo, scraps - searching for voices of women textile-workers from Łódź, Poland*, 24-27.05.2018;
- Jarosław Suchan, *(Po)rocznicy awangardy: o realizowanych projektach, nowych kontekstach i współpracy*, Muzeum Narodowe im. A. Szeptyckiego, Lwów, 29.05.2018;
- Marta Madejska, *The chronicles of transformation: oral history and media on the story of the >>Uniontex<< textile factory in Łódź, Poland*, wykład podczas konferencji *Shipyards as transforming workplaces: methods of grasping shop-floor experiences "from below"* w Muzeum Miasta Gdyni, organizator: the Institute for East European History at the University of Vienna and the Institute for East and Southeast European Studies (Regensburg), 29.06.2018;
- Daniel Muzyczuk, *Is it right to perform an installation? Between reconstruction and performance of a score*, wykład podczas konferencji *Revisiting Heritage*, Muzeum Narodowe w Warszawie, 08.06.2018;
- Agnieszka Wojciechowska-Sej, *Czy na prawdę musimy znać się na sztuce?*, wykład w ramach konferencji TEDx Poznań *Do we really have to...?*, Poznań, 30.06.2018.
- Leszek Karczewski, udział w zespole programowym projektu *Szkoła Patrzenia. Projekt edukacji wizualnej*, Instytut Fotografii Fort, Warszawa (wraz z następującymi badaczami: Iwona Kurz, Magda Szcześniak, Joanna Kubicka oraz Witek Orski);
- Daniel Muzyczuk, *Real Avantgarde – the collection of a.r. group as an asset and task*, w ramach konferencji 6th EAM conference *Realisms of the Avant-Garde*, Münster, 05.09.2018;
- Leszek Karczewski, udział w zespole programowym projektu *Szkoła Patrzenia. Projekt edukacji wizualnej*, Instytut Fotografii Fort, Warszawa (wraz z następującymi badaczami: Iwona Kurz, Magda Szcześniak, Joanna Kubicka oraz Witek Orski);
- Leszek Karczewski, referat *Prowokacja w sztuce dla sztuki tolerancji na VIII Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Granice tolerancji w sztuce i wychowaniu*, Uniwersytet Łódzki, 27.09.2018;
- Daniel Muzyczuk, *Neoprymytywizm z ducha postindustrialu. Radykalne subkultury i sztuka na przełomie lat 80' i 90' a kultura industrialna*, w ramach konferencji *Industria. Konteksty nieoczywiste* w Muzeum Śląskim w Katowicach, 10.10.2018;
- Joanna Sokołowska, *Kultury antycypowanych przyszłości* - udział w konferencji, Instytut Kultury Polskiej Uniwersytetu

- Warszawskiego/ Biennale Warszawa, 11-13.10.2018;
- Maria Francka, *Kwestionowanie nawyków percepcyjnych w twórczości Warsztatu Formy Filmowej*, wykład w ramach Festiwalu OSSA, 14.10.2018;
 - Marta Madejska, udział w Otwartym Seminarium Naukowym Człowiek-Biznes-Technologie, Zakład Nauk Humanistycznych Instytut Nauk Społecznych i Zarządzania Technologiami Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji, Politechnika Łódzka, 25.10.2018;
 - Daniel Muzyczuk, udział w konferencji *Play⇌Replay: staging & re-staging time-based media art* zorganizowanej przez Art Tower Mito, Contemporary Art Center, Mito, Japonia, 03.11.2018;
 - Jarosław Suchan, *Museo dell'avanguardia o museo avanguardista?*, wykład na Sapienza Università di Roma & Istituto Polacco, Rzym, 16.11.2018;
 - Joanna Sokołowska, *Maszyna do pracy z wyobraźnią*, Miejski Ośrodek Sztuki, 22.11.2018;
 - Jarosław Suchan, *A jak Awangarda*, Ośrodek Badań nad Awangardą UJ, Cricoteka, Kraków, 27.11.2018;
 - Maria Milanowska, *Maurycy Gottlieb – (nie)pokorny uczeń Jana Matejki*, referat na sesji naukowej „Akademia-początki. Mistrz Matejko i uczniowie” organizowanej przez Akademię Sztuk Pięknych im. Jana Matejki oraz Muzeum Narodowe w Krakowie, oddział Dom Jana Matejki z okazji 200-lecia ASP, 27-28.11.2018;
 - Daniel Muzyczuk, *Notes from the Underground*, wykład w ramach konferencji „Cultural Opposition - Underground and Music” w MTA Zenetudományi Intézet Zenetörténeti Múzeuma / Museum of Music History, 28.11.2018;
 - Daniel Muzyczuk, udział w panelu dyskusyjnym na temat twórczości Wacława Szpakowskiego w Galerii Platan w Budapeszcie, udział wzięli: Beke László, Łukasz Kujawski, Maurer Dóra, Daniel Muzyczuk, Katharina Roters, Szolnoki József, 29.11.2018;
 - Paulina Kurc-Maj, *Zwycięstwo nad chaosem – kompozycja przestrzeni Katarzyny Kobro*, Instytut Polski w Rzymie, 30.11.2018;
 - Joanna Sokołowska, *Image Lessons. Visual Pedagogies in Troubled Times*, udział w konferencji, Instytut Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego/ Widok. Teorie i praktyki kultury wizualnej, 02.12.2018;

IV. Działalność edukacyjna

ms¹, ms²

1. Ilość przeprowadzonych lekcji muzealnych w zestawieniu z danymi za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy

RODZAJ DZIAŁANIA	Liczba osób na dzień 31.12.2018	liczba działań na dzień 31.12.2018	liczba osób na dzień 31.12.2017	liczba działań na dzień 31.12.2017
oprowadzanie	1803	93	2017	125
warsztat	6771	406	7576	461
wykład	3169	75	4547	77
spacer/spotkanie	697	41	406	19
RAZEM	12440	615	14636	682

2. cykliczne programy edukacyjne organizowane przez Muzeum

- *Na własne oczy* – wykłady z historii sztuki, wybrane soboty;
- *Otwarta pracownia* – warsztaty dla młodzieży gimnazjalnej, licealnej i dorosłych (kontynuacja „Kwadratowych przemieszczeń”), wybrane piątki;

- *Familia do kwadratu* – warsztaty dla dzieci w wieku 4-6 lat z rodzicami, warsztaty dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych; wybrane soboty;
- *Pół kwadrata małopola* – warsztaty dla dzieci w wieku 7-9 lat, soboty. warsztaty dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych; wybrane soboty;
- *Maluchy w muzeum* – warsztaty dla dzieci w wieku 1+ z rodzicami; wybrane środy;
- Klub ms17 – spotkania młodzieżowego klubu muzealnego, w którym nastoletni wolontariusze m.in. przygotowują wydarzenia towarzyszące wystawom dla swoich rówieśników;
- Warsztaty dla studentów ASP w Łodzi - trzecia edycja cyklu warsztatów zorganizowanych przez Muzeum Sztuki i Akademię Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Studenci współpracowali w tym roku z Joanną Rajkowską, która od wielu lat zajmuje się realizacją projektów publicznych. Szczególnym zadaniem tegorocznych warsztatów było twórcze pokazanie dokumentacji projektu publicznego, tak aby stała się samodzielnym dziełem. Zwieńczeniem trzeciej edycji warsztatów była wystawa *Witamy w Krainie Piękna i Prawdy* wspólne zorganizowana w łódzkiej Galerii ASP.

3. edukacyjne wydarzenia jednorazowe zorganizowane w okresie sprawozdawczym

- Konkurs *Do Czterech Razy Sztuka!* dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej;
- Olimpiada Artystyczna, sekcja plastyki (do etapu wojewódzkiego włącznie);
- Szkolenia w ramach projektu *Koalicje Kultury* w programie MKiDN Bardzo Młoda Kultura; Koordynacja – Agnieszka Wojciechowska-Sej; kierownik zespołu ds. edukacji kulturowej – Leszek Karczewski;
- Akcja na otwarcie magazynu studyjnego *Nie owijaj w bawełnę*, prowadzący – Marta Wlazeł, Leszek Karczewski;
- Akcja klubu młodzieżowego ms17 na finisaż wystawy *Jimmie Durham. Boże dzieci, poematy*, 13.05.2018;
- Szkolenie *Kreatywność w edukacji muzealnej. Edukator jako rzecznik publiczności* dla Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, 11-13.06.2017. Kurator: Leszek Karczewski;
- Rezydencja edukacyjna w Szczekocinach, 18-20.06.2018, Zespół Działu Edukacji;
- Akcja artystyczna 8:5 na Dzień Awangardy I Szczekocińskiego Festiwalu Dialogu Kultur Yahad – Razem, 20.06.2018, Zespół Działu Edukacji;
- Akcja artystyczna *Barwy ciepłe. Barwy zimne* na Dzień Awangardy I Szczekocińskiego Festiwalu Dialogu Kultur Yahad – Razem, 21.06.2018 Prowadząca: Barbara Kaczorowska.

4. współpraca z Forum Edukatorów Muzealnych

5. działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych

- Dzień Wolnej Sztuki z audiodeskrypcją dla niewidomych, 21.04.2017, prowadząca: Katarzyna Mądrycka-Adamczyk oraz członkowie klubu młodzieżowego ms17;
- Rezydencja edukacyjna w Szczekocinach, 18-20.06.2018;
- Akcja artystyczna 8:5 na Dzień Awangardy I Szczekocińskiego Festiwalu Dialogu Kultur Yahad – Razem, 20.06.2018;
- Akcja artystyczna *Barwy ciepłe. Barwy zimne* na Dzień Awangardy I Szczekocińskiego Festiwalu Dialogu Kultur Yahad – Razem, 21.06.2018;
- Lekcja muzealna. Muzeum za 1 zł – w ramach programu Kultura Dostępna;
- Realizacja projektu *Awangarda Bez Granic II*: wybór prac do dalszych realizacji: audiodeskrypcje dla osób niewidomych, opisy w Polskim Języku Migowym dla osób niesłyszących, opisy w uproszczonym języku polskim dla osób ze spektrum autyzmu. Dzięki wdrożeniu programu *muzeum powszechne*, instytucja walczy z wykluczeniem, znosząc wszelkie bariery dostępu. Projekt został podsumowany 6.12.2018 prezentacją i pokazowymi zajęciami, wspartymi przez wypracowane narzędzia;
- Udział Leszka Karczewskiego w forum „Szczekociny. Co dalej?”, 8.12.2018, Szczekociny.

6. wydarzenia kulturalne niesklasyfikowane powyżej, ważne z punktu widzenia instytucji.

- Działanie *Magazyn gier* przeprowadzone w ramach Nocy Muzeów 2018 - ok. 400 uczestników;
- Leszek Karczewski w roli eksperta podczas VIII Międzynarodowego Festiwalu Teatralna Karuzela / Dusza w troki, Łódź, 26.05-02.06.2018;
- Leszek Karczewski w roli eksperta przy projekcie *Dotknij Teatru Łódź 2018 – Bis*, Łódź, 1-10.06.2018;
- Agnieszka Wojciechowska-Sej w roli ekspertki podczas konferencji TEDxPoznań 2018 *To we really have to?*, 30.06.2018;
- Warsztat *Sztuka? Tak, z przyjemnością* przeprowadzony w ramach projektu „Zamek otwarty” dla CPE CK Zamek, Poznań, 9.09.2018;
- Wykłady i warsztaty przeprowadzone przez Agnieszkę Wojciechowską-Sej, Leszka Karczewskiego, Luizę Łuszcz-Kujawiak, Martę Wlazeł podczas Regionalnego Kongresu Edukacji Kulturalnej, realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, 13-14.09.2018, Filharmonia Łódzka;
- Koalicje Kultury w programie MKiDN Bardzo Młoda Kultura – projekt powstały, by podnosić jakość edukacji kulturowej w regionie łódzkim, promujący dobre praktyki w edukacji kulturowej i służący budowaniu regionalnej sieci współpracy osób związanych z instytucjami kultury, oświatą oraz organizacjami pozarządowymi.

Na projekt składają się działania:

Sieciowanie

Projekt wspiera aktywnie strona internetowa oraz profil na Facebooku. Służą jako baza wiedzy i źródło aktualnych informacji. Facebook Koalicji Kultury ma ponad 700 aktywnie obserwujących odbiorców z województwa i całej Polski.

Podnoszenie kwalifikacji

Dzięki wiedzy i doświadczeniu Działu Edukacji Muzeum Sztuki w Łodzi oraz innych ekspertów w I półroczu 2018 r. zorganizowano następujące szkolenia dla nauczycieli, animatorów i edukatorów z regionu województwa łódzkiego:

I cykl szkoleniowy odbył się:

- 17 marca w Tomaszowie Mazowieckim w Muzeum im. Antoniego hr. Ostrowskiego;
- 18 marca w Konstantynowie Łódzkim w Miejskim Ośrodku Kultury;
- 8 kwietnia w Bełchatowie w Miejskim Centrum Kultury PGE Giganty Mocy.

II cykl szkoleniowy odbył się:

- 24 marca w Radomsku w Miejskim Domu Kultury;
- 7 kwietnia w Łaskim Dom Kultury;
- 14 kwietnia w Skierniewicach w Centrum Kultury i Sztuki.

Tematyka warsztatów w I cyklu:

- Warsztat I – *ABC Diagnozy – jak badać potrzeby społeczności lokalnej* – warsztat prowadzili Katarzyna Chajbos, Bartłomiej Lis, Jakub Walczyk (Zespół badaczy z Centrum Kultury ZAMEK w Poznaniu);
- Warsztat II – *Ewa, Lu, Acja – zapraszają do rozwoju. Ocenianie - jakie bywa, a jakie może być...* – prowadziła Wiga Bednarkowa.

Tematyka warsztatów w II cyklu:

- Warsztaty I – *Kontakt improwizacja. Świadomość ciała w ruchu* - prowadził Michał Ratajski;
- Warsztat II – *Co nas łączy, co nas dzieli? Perspektywa antydyskryminacyjna w animacji kultury* – prowadziła Hanna Zielińska.

Program regrantingowy

Jury konkursu:

- Adam Florczyk (jeden z pomysłodawców i organizatorów Festiwalu Dekonstrukcji Słowa „Czytaj!”, wieloletni edukator w Centrum Promocji Młodych, koordynator częstochowskiej Nocy Kulturalnej);
- Anna Nonna Nawrot (psycholożka i historyczka sztuki, edukatorka muzealna, krytyczka sztuki współczesnej);
- Joanna Szymajda (doktor nauk humanistycznych, teatrolożka, psycholożka, wieloletnia wicedyrektor Instytutu Muzyki i Tańca);
- Marek Kościółek (twórca autorskiego Teatru „Krzyk”, reżyser, animator, działacz społeczny, pedagog i politolog);
- Katarzyna Jankowska (kuratorka związana ze środowiskiem toruńskich organizacji pozarządowych, współzałożycielska i członkini Spółdzielni Socjalnej KULTURHAUZ).

Nabór wniosków do konkursu grantowego: od 3-30 kwietnia 2018.

Obrady jury 10-11 maja w ms² w Łodzi.

Jury wyłoniło 9 projektów do realizacji.

1. *Międzykulturowy rytm* – Fundacja Młodzi Propagują Sztukę;
2. *Wspólne granie. Gry planszowe w edukacji kulturalnej* – Centrum Dialogu im. Marka Edelmana;
3. *Mikro działania, makro zmiany. Ceramiczne ingerencje dzieci w przestrzeń miasta Zgierza* – Centrum Kultury Dziecka w Zgierzu;
4. *Tańcz, graj i doświadczaj kultury!* – Gminnego Ośrodka Kultury w Rzeszycy;
5. *MUZEOTRASY - aktywne zwiedzanie tomaszowskiego Muzeum* – Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim;
6. *Wolontariusz jako animator kultury* – Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi "Pomost";
7. *Łódzkie legendy w czarnym teatrze* – Miejski Ośrodek Kultury w Konstantynowie Łódzkim;
8. *W poszukiwaniu straconego dźwięku* – Łaski Dom Kultury;
9. *PasekBook* Gminna Biblioteka Publiczna w Budziszewicach i Fundacja EX LITTERIS LIBERTAS.

Zwycięskie projekty są realizowane na terenie województwa łódzkiego od 1 września do 31 października 2018 roku. Czas wakacyjny był przeznaczony na przygotowania i promocję działań. Rozliczenie dofinansowanych projektów nastąpiło do 16 listopada 2018 roku.

Projekt został podsumowany konferencją zorganizowaną 15 listopada 2018 r. w Muzeum Sztuki w Łodzi.

Diagnoza

Przez cały czas trwania projektu, przy pomocy stażystów - studentów Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego, prowadzone są badania diagnostyczne w postaci ankiet elektronicznych oraz pogłębionych wywiadów.

Ponadto

- 9-11 kwietnia 2018 r. Agnieszka Wojciechowska-Sej uczestniczyła jako ekspertka w Nie-Kongresie Animatorów Kultury w Poznaniu, spotkaniu animatorów i animatorek kultury, którzy chcą się wymieniać doświadczeniami, koordynowanym przez Centrum Praktyk Edukacyjnych CK Zamek w Poznaniu;
- 7-8 czerwca 2018 r. Agnieszka Wojciechowska-Sej uczestniczyła w ogólnopolskim zjeździe operatorów programu BMK w Gdańsku, w Instytucie Kultury Miejskiej;
- 13-14 września 2018 r. Justyna Wojciechowska, reprezentująca program Koalicje Kultury, uczestniczyła w konwencji operatorów BMK w Białymstoku;
- 6 grudnia 2018 r. Agnieszka Wojciechowska-Sej uczestniczyła w ogólnopolskim podsumowaniu projektu BMK w Warszawie, w BUW.

Muzeum Pałac Herbsta

1. Ilość przeprowadzonych lekcji muzealnych w zestawieniu z danymi za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy

RODZAJ DZIAŁANIA	liczba działań na dzień 31.12.2018	Ilość osób na dzień 31.12.2018	liczba działań na dzień 31.12.2017	Ilość osób na dzień 31.12.2017
lekcje muzealne (oprowadzania, warsztaty edukacyjne dla szkół)	252	4.393os.	264	4467 os.
inne działania edukacyjne(w tym m.in.: warsztaty edukacyjne dla rodzin, wykłady, salony muzyczne, zajęcia dla seniorów, grup wykluczonych)	171	3.868os.	183	3415 os.
RAZEM	423	8.261os.	447	7882 os.

2. Cykliczne programy edukacyjne organizowane przez Muzeum Pałac Herbsta

- *Mały Salon Muzyczny* – cykl warsztatów muzyczno-plastycznych przeznaczonych dla dzieci w wieku 3-9 lat, nawiązujących do wspólnego rodzinnego muzykowania;
- *Salon Muzyczny w Pałacu Herbsta* – cykl kameralnych koncertów nawiązujących do tradycji muzykowania w domach fabrykanckich;
- *Rodzinny kalejdoskop* – cykl sobotnich warsztatów rodzinnych odbywających się we wnętrzach Pałacu Herbsta oraz w Galerii Sztuki Dawnej. Zajęcia są okazją do rozwinięcia różnorodnych zdolności oraz wzięcia udziału w rozmaitych aktywnościach, które pozwolą poznać wystawy prezentowane w MPH;
- *Akademia Malucha* – cykl warsztatów plastycznych skierowanych do grup przedszkolnych; tematyka zajęć obejmuje zagadnienia związane z plastyką, a przede wszystkim z problematyką koloru;
- *Kulturalne rendez-vous* – cykl spotkań/wykładów dla dorosłych indywidualnych odbiorców, którzy chcieliby wzbogacić swoją wiedzę na temat kultury, obyczajowości i sztuk plastycznych XIX oraz przełomu XIX i XX wieku.

3. Edukacyjne wydarzenia jednorazowe zorganizowane w okresie sprawozdawczym

- *Kuchennymi schodami* – akcja społeczna przeznaczona dla dorosłych, indywidualnych odbiorców, towarzysząca wystawie *Dom ze snów*. Nietypowe zwiedzanie pałacu oraz pomieszczeń przeznaczonych wcześniej dla pałacowej służby. Wydarzenie było okazją do poszerzenia wiedzy o mieszkańcach Pałacu Herbsta w okresie międzywojennym, a także o służbie i przynależnych jej zadaniach;
- *Ferie w Pałacu Herbsta* – warsztaty dla dzieci spędzających ferie zimowe w mieście. Warsztaty prowadzone wspólnie dla dzieci z rodzicami;

- Konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych (kl. I-III) *Pocztówka z Pałacu Herbsta* – V edycja konkursu (styczeń-kwiecień 2018); styczeń 2018 – finał konkursu na komiks *Dzień z życia Pałacu Herbsta* dla kl. IV-VII i szkół gimnazjalnych; III edycja konkursu na komiks *Dzień z życia Pałacu Herbsta* dla kl. IV-VIII i szkół gimnazjalnych (październik – grudzień 2018 warsztaty w MPH oraz spotkanie z P. Kasińskim z Międzynarodowego Festiwalu Komiksu i Gier); finał konkursu zaplanowano w styczniu 2019 r.
- Spotkania szkoleniowe z przewodnikami turystycznymi;
- Program towarzyszący wystawie *Dom ze snów*: m.in. oprowadzania, warsztaty rodzinne, warsztaty dla niewidomych (Podszepty), zajęcia dla grup szkolnych oraz finisaż wystawy 3 czerwca połączony z koncertem muzyki filmowej 20. lecia międzywojennego;
- *Wakacje w Pałacu Herbsta* – warsztaty rodzinne odbywające się w przypałacowym ogrodzie oraz we wnętrzach pałacu.

4. Współpraca z Forum Edukatorów Muzealnych

5. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych

- Projekt *Podszepty* wprowadza nowatorskie rozwiązania techniczne umożliwiające przełamanie barier między osobą niewidomą a widzącą. Dzięki nawigacji oraz wgranej audiodeskrypcji, system pozwala osobie niewidomej na samodzielne (bez pomocy osoby widzącej) poruszanie się po całym terenie Muzeum Pałac Herbsta tj. zwiedzanie zarówno wewnątrz Pałacu Herbsta, jak i Galerii Sztuki Dawnej, a także przypałacowego ogrodu. Projekt nagrodzony *Sybillą 2013* w kategorii „Digitalizacja i nowe technologie”. W ramach projektu są prowadzone autorskie warsztaty dla osób niewidomych i słabowidzących. W okresie sprawozdawczym odbyły się 5 warsztatów w tym: *W rytmie lat 20*, warsztat towarzyszący wystawie *Dom ze snów* wraz z oprowadzaniem po wystawie oraz *Czas na Księżę Młyn*, warsztat prowadzony w ramach Festiwalu Kultury bez Barrier. W roku sprawozdawczym odbyły się ogólnopolskie warsztaty edukacyjne (28-29.09.2018) *Laboratorium dostępności. Udostępnianie sztuki osobom z dysfunkcją wzroku*. Punktem wyjścia warsztatowych działań były zagadnienia związane z tyflografiką oraz różnorodnymi pomocami dotykowymi, które mogą być przydatne podczas muzealnych zajęć przenoszących ich uczestników w świat sztuki i kultury;
- *Muzeum?!? A co to?* – autorski projekt skierowany do podopiecznych domów dziecka, ognisk wychowawczych, świetlic środowiskowych realizowany w formie warsztatów odbywających się poza, a następnie w Muzeum. Spotkania dają szansę na kontakt ze sztuką osobom, które z różnych powodów są tego kontaktu pozbawione. W okresie sprawozdawczym odbyło się 12 spotkań;
- *Pałacowe zuchy* – projekt skierowany do podopiecznych Fundacji Gajusz (dzieci z chorobami onkologicznymi, ale także zdrowego rodzeństwa) oraz pacjentów Ośrodka Pediatrycznego im. dr J. Korczaka. Jego celem jest udostępnienie dostępu do kultury dzieciom chorym. Projekt realizowany w formie warsztatów prowadzonych na terenach szpitali. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 11 warsztatów.

6. Wydarzenia kulturalne niesklasyfikowane powyżej, ważne z punktu widzenia instytucji

- *Jak to widzisz?* - projekt wystawienniczo-edukacyjny (od 15 czerwca 2018 r.) będący propozycją nowej formy aktywizowania publiczności. Jego ideą jest włączenie widzów do czynnego uczestnictwa w procesie powstawania wystawy oraz pokazanie muzeum jako przestrzeni twórczego dialogu. Ważną rolę odgrywa wspólna praca nad wystawą, w której biorą udział uczestnicy projektu. Jednym z działań był otwarty plebiscyt, pozwalający publiczności zdecydować, które dzieła z kolekcji Sztuki Dawnej, także te nieprezentowane na co dzień, znajdą się na ekspozycji. Wyniki plebiscytu zostaną publicznie ogłoszone na otwarciu wystawy 7 grudnia 2018 r. Autorzy najciekawszych uzasadnień tworzyli dziesięcioosobowy zespół kuratorski, z którym odbyło się 7 spotkań przybliżających kulisy pracy muzealnej. Na wystawie prezentowanych jest 40 dzieł z kolekcji Muzeum, które uzyskały największą ilość głosów publiczności. Projektowi towarzyszy bogaty program wykładów, spotkań ze znanymi łódzianami i warsztatów rodzinnych. Podsumowaniem projektu będzie seminarium naukowe skierowane do osób działających w obszarze udostępniania kultury (luty 2019 r.);

- *Sztuka i historia* – oferta stała dla grup zorganizowanych z Uniwersytetów III wieku i Klubów Seniora. Spotkania prowadzone w formie wykładów, warsztatów lub spacerów;
- Przygotowanie programu dla grup seniorów (wykłady, warsztaty), w ramach projektu organizowanego przez Urząd Miasta Łodzi – V Łódzkie Senioralia 2018 (12-25 maja 2018 r.);
- Ogólnopolskie warsztaty edukacyjne (28-29 września 2018 r.) *Laboratorium dostępności. Udostępnianie sztuki osobom z dysfunkcją wzroku*. Punktem wyjścia warsztatowych działań były zagadnienia związane z tyflografiką oraz różnorodnymi pomocami dotykowymi, które mogą być pomocne podczas muzealnych zajęć przenoszących ich uczestników w świat sztuki i kultury. Spotkanie było także okazją do wymiany doświadczeń między edukatorami, animatorami oraz tyflopedagogami. Podczas dwudniowych warsztatów uczestnicy zdobyli nowe praktyczne umiejętności w tworzeniu własnych pomocy edukacyjnych oraz rozmawiali o specyfice muzeów wewnątrz w kontekście zajęć z osobami niewidomymi. W poszczególne zagadnienia, uczestników laboratorium, wprowadzali: Marek Jakubowski (Studio Tyflografiki „Tyflograf”), Joanna Witczak-Nowotna (Cedunis-Fundacja na rzecz Centrum Edukacyjnego dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących), Kirił Konowałow i Patrycja Zalejska (Fundacja Kołobajki), Katarzyna Kończal (Muzeum Pałac Herbsta).

V. Zbiory (zakupy – z podaniem źródła finansowania, dary i przekazy, depozyty, pozyskanie własne).

Muzealia – zakupy w 2018 r. (stan na dzień 31.12.2018 r.) - 16 poz. za łączną kwotę 1.962.299,- zł

- ms¹, ms² – 16 poz. – za łączną kwotę 1.962.299,- zł
- MPH – 0 poz.

ms¹, ms² – 16 poz.:

1. Juan Downey, *Laughing Alligator*, 1979, video, 27:00, edycja: 1/3 + 2AP, wartość: 104.293,- zł - zakupiono od: Marylis Belt Downey (ZAGR.) zakupiono w ramach dotacji MKiDN
2. Paul Sharits, zespół 4 rysunków serii *Frozen Film Frames*, flamaster, papier milimetrowy, 43,2 x 55,9 cm każdy, praca unikatowa
wartość do wniosku: 121.543,- zł - zakupiono od: Christopher Sharits (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
3. Iwan Sotnikow i Timur Nowikow, *Utugon*, 2014, drewno, metalowe żelazka, drut, 74 x 88 x 74 cm, praca unikatowa
wartość: 9.000,- zł - zakupiono od: White Space Gallery (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
4. Rebecca H Quaytman, *Łódź Poem, Chapter 2 (Replica of Kbro's Spatial Composition, 1928)*, 2004, olej, tusz drukarski, gips akrylowy, drewno, 24 3/4 x 40 cali (62,9 x 101,6 cm), praca unikatowa
wartość: 225.000,- zł
5. Rebecca H Quaytman, *Łódź Poem, Chapter 2 (Jewish Graveyard)*, 2001-04, olej, tusz drukarski, gips akrylowy, drewno, 20 x 32 3/8 cali (50,8 x 82,2 cm), praca unikatowa
wartość: 225.000,- zł
Łączna wartość: 450.000,- zł - zakupiono od: Silberkuppe, Eichler Ziegler GbR (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
6. Stephen Willats, *Variable Shift Machine No 1*, 1963, drewno, szkło, farba, blacha, elektronika, 47 x 78 x 22,5 cm, praca unikatowa
wartość: 155.836,- zł - zakupiono od: Stephen Willats (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
7. Ana Mendieta, *Birth (Gunpowder Works)*, 1981, film Super-8mm przeniesiony na medium cyfrowe, 2'59"

wartość: 178.947,- zł - zakupiono od: Galerie Lelong and Co. (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

8. Margit Reich-Sielska, *Przy oknie*, b.d., kolaż, papier naklejony na karton, wym. kolażu: 23,5 x 30,5 cm, wym. kartonu: 37,5 x 44,7 cm, praca unikatowa
wartość: 12.240,- zł

9. Jerzy Janisch, *Kompozycja z czarnym profilem*, ok. 1933, kolaż, papier, 26 x 35,5 cm
wartość: 25.500,- zł
Łączna wartość: 37.740,- zł - zakupiono od: Piotr Łukaszewicz (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

10. Franciszka Themerson, *Masku Ubu* - zestaw 14 masek, 1951, papier-mâché, farby olejne, technika własna
wartość: 482.700,- zł - zakup od: Richard Saltoun Gallery (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

11. Roman Signer, *Punkt*, 2006, single channel video, edycja: 6/10
wartość: 57.895,- zł

12. Roman Signer, *Im steirischen Wald*, 2004, single channel video, edycja: 9/10
wartość: 57.895,- zł
Łączna wartość: 115.790,- zł - zakupiono od: Galerie Martin Janda (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

13. Siergiej Eisenstein, *Bez tytułu* - seria 6 rysunków, nie datowane, wym. różne, praca unikatowa
wartość: 188.000,- zł - zakupiono od: Alexander Gray Associates (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

14. Nahum Tevet, *Untitled 8*, 1973, karton, biały klej, taśma maskująca, taśma plastikowa, taśma scotch i marker na szkło, praca unikatowa
wartość: 77.750,- zł - zakupiono od: Nahum Tevet (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

15. Leon Chwistek, *Maneż konnej artylerii*, 1915, płótno, piórko, sangwina, papier, 22 x 28,5 cm (w oprawie: 23,7 x 30 x 1,2 cm), praca unikatowa
wartość: 5.000,- zł - zakupiono od: ATTIS Ryszard Lachman (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

16. Jerzy Janisch, *Bez tytułu (Getto)*, 1944, gwasz, papier naklejony na płótno, 78 x 120 cm (w oprawie: 102 x 140 x 6 cm)
wartość do wniosku: 35.700,- zł - zakupiono od: Michał Bogucki (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

Muzealia – zakupy w poprzednim analogicznym okresie sprawozdawczym tj. w 2017 r. (stan na dzień 31.12.2017 r.) – 38 poz. za łączną kwotę 1.336.420,08 zł

– ms¹, ms² – 38 poz. – za łączną kwotę 1.336.420,08 zł
– MPH – 0 poz.

ms¹, ms² – 38 poz.:

1. Hubert Czerepok, *Survivors of the White Cube*, 2003, wydruk, tektura, plastik, papier, edycja: 1/5
wartość: 24.660,- zł – zakupiono od autora (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

2. Tytus Czyżewski, *Pochód*, ok. 1920-1922, akwarela, czarna kredka, papier, 30,5 x 45,5 cm, praca unikatowa
wartość: 40.800,- zł - zakupiono od p. Henryki Argasińskiej (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
3. Katarina Zdjelar, *My Lifetime (Malaika)*, 2012, film barwny z dźwiękiem, zapis cyfrowy, 5 min. 37 s., edycja: 2/5 + 2 A.P.
wartość: 56.346,37 zł - zakupiono od autorki (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
4. Wiktor Gutt, Waldemar Raniszewski, *Wyraży na twarzy*, 1981/2016, 80 fotografii cyfrowych, barwnych, edycja: 1/3 + 1 A.P.
wartość: 22.552,- zł – zakupiono od Fundacji Pola Magnetyczne (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
5. Tamás Kaszás, *Kolumna dóbr wspólnych (Column of the Commons)*, 2016, instalacja: zrecyklingowana opona, samochodowa, beton, kafle, drzewo, plastikowe kanistry, 270 x 50 x 50cm
wartość: 33.931,- zł – zakupiono od Kisterem Kft (ZAGR.)
6. Tamás Kaszás, *Miraż (Mirage)*, 2013, instalacja: deski cementowo-drewniane, metalowa beczka, plastikowa rurka, kafle, 230 x 120 x 170 cm
wartość: 63.808,- zł – zakupiono od Kisterem Kft (ZAGR.)
Łączna wartość: 97.739,- zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
7. Jadwiga Sawicka, *Wolność upadku*, 2013, tkanina dwuosnowa, 140x291 cm
wartość: 20.000,- zł – zakupiono od Galerii Justyna Kowalska (PL)
8. Jadwiga Sawicka, *Dynamika pogorszeń*, 2013, tkanina dwuosnowa, 140x291 cm
wartość: 18.000,- zł – zakupiono od Galerii Justyna Kowalska (PL)
Łączna wartość: 38.000,- zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
9. John Smith, *Om*, 1986, zapis na taśmie filmowej przeniesiony na zapis cyfrowy (16mm/HD video), 3:48 min. edycja 2/5 + 2 AP
wartość: 97.660,87 zł – zakupiono od Tanya Leighton Gallery (ZAGR.)
10. John Smith, *The Girl Chewing Gum*, 1976, zapis na taśmie filmowej przeniesiony na zapis cyfrowy (16mm/HD video), 11:46 min., edycja 2/5 + 2 AP
wartość: 156.257,39 zł – zakupiono od Tanya Leighton Gallery (ZAGR.)
Łączna wartość: 253.918,26 zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
11. Milan Knížák, *33 partytury piosenek zespołu Aktual*, 1967 – 1976, rysunek, asamblaż, kolaż, papier, wymiary różne
wartość: 89.454,- zł – zakupiono od autora (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
12. Jan SágI, *Fotografie dokumentujące Rybną ucztę, happening w praskim klubie muzycznym F, z udziałem członków zespołu The Primitives ubranych w stroje projektu Zorki Ságlovej*, 1968, fotografia czarno-biała, 42,7 x 61 cm lub 61 x 42,7 cm, (seria 13 zdjęć)
wartość: 2.040,- zł – zakupiono od autora (ZAGR.)
13. Jan SágI, *Fotografie dokumentujące Ptasią ucztę, happening pomysłu Ságla, który odbył się w praskim klubie muzycznym F*, 1969, fotografia czarno-biała, 42,7 x 61 cm lub 61 x 42,7 cm, (seria 32 zdjęć)
wartość: 2.040,- zł – zakupiono od autora (ZAGR.)
14. Jan SágI, *Fotografie członków zespołu The Plastic People of the Universe wykonane w ogrodach klasztoru na Břevnovie*, 1969, fotografia czarno-biała, 42,7 x 61 cm lub 61 x 42,7 cm, (seria 9 zdjęć)
wartość: 1.336,- zł – zakupiono od autora (ZAGR.)

Łączna wartość: 5.416,- zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

15. Zorka Ságlová, *Dokumentacja działania zatytułowanego: Házení míčů do průhonického rybníka Bořín (Rzucanie piłek do jeziora Bořín) w Průhonicach*, 1969, fotografia czarno-biała, 42,7 x 61 cm lub 61 x 42,7 cm, (seria 11 zdjęć)
wartość: 2.709,- zł – zakupiono od p. Jana Ságla (ZAGR.)
16. Zorka Ságlová, *Dokumentacja działania zatytułowanego Kladzenie prześcieradeł*, 1969, fotografia czarno-biała, 42,7x61 cm, (seria 8 zdjęć)
wartość: 2.709,- zł – zakupiono od p. Jana Ságla (ZAGR.)
Łączna wartość: 5.418,- zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
17. Gerhard Rühm, *Führe mich! (Prowadź mnie!)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.587,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
18. Gerhard Rühm, *Selig! (O błogosławiony!)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
19. Gerhard Rühm, *Bez tytułu*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
20. Gerhard Rühm, *Triptychon "Geistliche Minne" (Tryptyk „duchowa miłość dworska”)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
21. Gerhard Rühm, *Ännchen von tharau ist, die mir gefällt (Anna z Tharaw, moja dawna prawdziwa miłość)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
22. Gerhard Rühm, *Du bist die Ruh (Jesteś odpoczynkiem)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
23. Gerhard Rühm, *Flieg', Vogel, flieg' (Leć ptaszku, leć)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
24. Gerhard Rühm, *Heimat, liebe Heimat (Dom, słodki dom)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
25. Gerhard Rühm, *Juch heidi, juch heida (Hip hip hurra)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
26. Gerhard Rühm, *Lasst sie der Prüfung Früchte sehen (Niech zobaczą owoce próby)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
27. Gerhard Rühm, *Vater, ich rufe dich (Ojciec, wzywam ciebie)*, z serii: *Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni)*, 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)

28. Gerhard Rühm, *Wenn die Hoffnung nicht wär'* (*Nieskończone źródła nadziei / Gdy brak nadziei*), z serii: *Geistliche Gesänge* (*Duchowe pieśni*), 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR.)
Łączna wartość: 115.000,- zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
29. Gianni Colombo, *Strutturazione fluida* (*Strukturyzacja płynna*), 1960, stal, szkło, instalacja elektryczna, metal, filc, farby, 45x34,5x15 cm
wartość: 382.808,45 zł – zakupiono od ROBILANT + VOENA (ZAGR.)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
30. Jewgienij E-E Kozłow, *Kino*, 1985, technika mieszana, fotokolaż, rysunek, papier, 83,2 x 225,3 cm
wartość: 51.000,- zł – zakupiono od autora (ZAGR.)
31. Jewgienij E-E Kozłow, *Portret Timura Nowikowa*, 1986, technika mieszana, farba olejna tusz, papier, 63 x 49 cm
wartość: 36.108,- zł – zakupiono od autora (ZAGR.)
Łączna wartość: 87.108,- zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
32. Roman Owidzki, *Bez tytułu*, 1941-1945, gwasz, werniks, karton, 11,3 x 15 cm (w ramie: 29,2 x 33,4 x 2 cm)
wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)
33. Roman Owidzki, *Bez tytułu*, 1941-1945, gwasz, werniks, karton, 14,7 x 19,3 cm (w ramie: 34,2 x 37,7 x 2 cm)
wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)
34. Roman Owidzki, *Bez tytułu*, 1941-1945, gwasz, papier, 15 x 24 cm (w ramie: 34,4 x 42,5 x 2 cm)
wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)
35. Roman Owidzki, *Bez tytułu*, 1941-1945, gwasz, werniks, karton, 9,9 x 9,4 cm (w ramie: 25,6 x 24,7 x 2 cm)
wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)
36. Roman Owidzki, *Bez tytułu*, 1941-1945, gwasz, werniks, karton, 12 x 20,3 cm (w ramie: 31,5 x 39 x 2 cm)
wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)
37. Roman Owidzki, *Bez tytułu*, 1941-1945, gwasz, karton, 23 x 31,1 cm (w ramie: 46,3 x 53,2 x 2 cm)
wartość: 11.700,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)
Łączna wartość: 59.200,- zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
38. Maria Pinińska – Bereś, *Sztandar autorski*, 1979, praca złożona:
- obiekt: technika własna: drewno, tkanina, skóra (skórzane pasy), cerata, piasek (dodawany przy montażu na ekspozycji), 263 cm, szer. 128 cm, głęb. 46 cm (wymiały przybliżone po złożeniu, średnica postawy ca. 46 cm, drzewiec: ca. 279 cm),
 - dokumentacja fotograficzna: 8 zdjęć: fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 24 x 18 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, flamaster, 15 x 15 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 18 x 24 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 15 x 15 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 18 x 24 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 15 x 15 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 24 x 18 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 24 x 18 cm
- wartość: 58.000,- zł – zakupiono od Fundacji Monopol (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

a) muzealia

Oddział		na dzień 31.12.2018 (aktualny okres sprawozdawczy)	na dzień 31.12.2017 (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
ms ¹ , ms ²	Dary	22	30
	Depozyty	0	0
Muzeum Pałac Herbsta	Dary	0	15
	Depozyty	0	0
Razem:		22	45

Muzealia – dary w 2018 r. (stan na dzień 31.12.2018 r.) - 22 poz. za łączną kwotę 4.879.482,89 zł

– ms¹, ms² – 22 poz. za łączną kwotę 4.879.482,89 zł,
– MPH – 0 poz.

1. Tamás Kaszás, *Column of the Commons* (szkic do instalacji)
wartość: 4.240,60 zł – dar artysty (ZAGR.),
2. Tamás Kaszás, *Sci Fi Agit Prop*, 2 szt.
wartość: 3.392,48 zł – dar artysty (ZAGR.),
3. Tamás Kaszás, *Pangea*
wartość: 2.968,42 zł – dar artysty (ZAGR.),
4. Tamás Kaszás, *Tribal Rage*
wartość: 2.544,36 zł – dar artysty (ZAGR.),
5. Tamás Kaszás, *Water/Oil*
wartość: 2.544,36 zł – dar artysty (ZAGR.),
6. Tamás Kaszás, *We don't ask nor demand, but we take and occupy*
wartość: 848,12 zł – dar artysty (ZAGR.),
7. Witold Romer, *Woda*, film zapisany techniką cyfrową FULL HD
wartość: 100.000,- zł – dar Barbary Romer i Pawła Romera (PL),
8. Wiesław Szamborski, *Zabawy na podwórku*
wartość: 40.000,- zł – dar artysty (PL),
9. Wiesław Szamborski, *Sztandar*
wartość: 30.000,- zł – dar artysty (PL),
10. Wiesław Szamborski, *Gapie albo zimny ogień*
wartość: 30.000,- zł – dar artysty (PL),
11. Wiesław Szamborski, *Wieczór na Montelucio*
wartość: 30.000,- zł – dar artysty (PL),
12. Wiesław Szamborski, *Między blokami*
wartość: 20.000,- zł – dar artysty (PL),
13. Wiesław Szamborski, *Na sprzedaż I-VI*, zestaw 6 obrazów
wartość: 40.000,- zł – dar artysty (PL),
14. Wiesław Szamborski, *Zgrana karta I-VI*, zestaw 6 obrazów
wartość: 40.000,- zł – dar artysty (PL)
15. Leszek Knaflewski, *Born to play*, instalacja
wartość: 70.000,- zł – dar artysty (PL)
16. Wiktor Gutt, Waldemar Raniszewski, *Wyrazy na twarzy*, fot. cyfrowe w postaci slajdów
wartość: 3.000,- zł – dar Fundacji Pola Magnetyczne (PL)

17. Stuart Brisley, Moments of Decision Indecision, dokumentacja fot., performance, Warszawa, 1975; 50 plików fotograficznych umieszczonych w siedmiu folderach, 13 plików fotograficznych luzem
wartość: 2.470.480,60 zł – dar artysty (ZAGR.),
18. Stuart Brisley, Inside Outside, dokumentacja fot., performance, Kraków, 1981, Ryszard Bobek, Jan Szmuc, Stefan Zbadyński; 33 pliki fotograficzne rozmieszczone w trzech folderach, plik tekstowy z informacjami o autorach fotografii
wartość: 1.116.792,60 zł – dar artysty (ZAGR.),
19. Stuart Brisley Untitled, dokumentacja fot., performance, Kraków, 1988, 10 plików fotograficznych
wartość: 338.422,- zł – dar artysty (ZAGR.),
20. Stuart Brisley Being and Doing, 1984, plik cyfrowy z filmem 16 mm, czarno-biały i kolor, 55 minut
wartość: 48.346,- zł – dar artysty (ZAGR.),
21. Stuart Brisley, Lustro. Performance w Muzeum Sztuki w Łodzi, 25 i 26 września 2018 r. Dokumentacja fotograficzna: Maya Brisley, czarno-białe fotografie w postaci plików cyfrowych, 19 szt.
wartość: 484.060,- zł – dar Mayi Hatice Omur Brisley (ZAGR.),
22. Csáji Attila, Komplementer színek számokkal / Complerter Colours with numbers, 1970, papier, wydruk
wartość: 1.843,35 zł – dar artysty (ZAGR.)

Muzealia – dary w poprzednim analogicznym okresie sprawozdawczym tj. w 2017 r. (stan na dzień 31.12.2017 r.) - 45 poz. za łączną kwotę 99.731,- zł

- ms¹, ms² – 30 poz. - za łączną kwotę 37.731,- zł
- MPH – 15 poz. – za łączną kwotę 62.000,- zł

ms¹, ms² – 30 poz. - za łączną kwotę 37.731,- zł:

1. Andrzej Mitan, fotografia dokumentująca akcję Format
wartość: 350,- zł – dar artysty (PL)
2. Andrzej Mitan, fotografia dokumentująca akcję Format
wartość: 350,- zł – dar artysty (PL)
3. Andrzej Mitan, Cezary Staniszewski, W JAKIM PIĘKNYM JESTEŚMY MIEJSCU, film na DVD
wartość: 1.250,- zł – dar artysty (PL)
4. Bądź honorowym dawcą krwi, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
5. Czyszczenie dywanów poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
6. Andrzej Różycki, Generał, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
7. Czasopismo „Mersapon”, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
8. Czasopismo „Mersapon”, poł. I. 80 XX w., wydruk na papierze
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
9. Jacek Kryszkowski, Pała, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
10. Jacek Kryszkowski, Pałowanie, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN

11. Jan Dobkowski, Serce, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
12. Józef Robakowski, Lista obecności, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
13. Kartka Jana Pamuły, poł. I. 80 XX w.
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
14. Attila Kovacs, Transitive Metaquadrates, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
15. List A. Bonarskiego, poł. I. 80 XX w.
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
16. List A. Kostołowskiego (Laurka), poł. I. 80 XX w.
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
17. List B. Veneta, poł. I. 80 XX w.
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
18. Maciej Smogorzewski, Tenis-Konopnica, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
19. Plansza ze zdjęć z „Czyszczenia dywanów”, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
20. Radosław Sowiak, Aukcja, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
21. Radosław Sowiak, Liczydełko – aukcja na Solidarność, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
22. Radosław Sowiak, Prix Konopnicy, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
23. Radosław Sowiak, Zwierzęca geometria, 2010, technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
24. Ślub Adama P., 2 części, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
25. Teksty wizualne Henryka Stażewskiego, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
26. Tomasz Sikorski, Sixteen Works from 16 Months, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
27. Zbigniew Warpechowski, Inauguracja III Wojny Światowej, poł. I. 80 XX w., technika mieszana, 2 części

wartość: 300,- zł – przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN

28. Gerhard Rühm, Banknotenlied 2, 1994, kolaż, karton

wartość: 12.790,50 zł – dar Christine Koenig Galerie (ZAGR)

29. Gerhard Rühm, Banknotenlied 3, 1994, kolaż, karton

wartość: 12.790,50 zł – dar Christine Koenig Galerie (ZAGR)

30. Paweł Jaros, *Middleman* (fragment), fotografia czarno-biała, wydruk, dibond, 153 x 100,5 cm

wartość: 3.000,- zł – dar p. Justyny Niewiary (ZAGR)

MPH - 15 poz. – za łączną kwotę 62.000,- zł:

1. stolik

wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

2. biurko eklektyczne

wartość: 5.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

3. szafa czterodrzwiowa z lustrem

wartość: 8.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

4. toaletka z lustrem

wartość: 2.500,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

5. stolik okrągły

wartość: 2.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

6. neobarokowy komplet mebli: szafa biblioteczna, stół, biurko, zegar stojący

wartość łączna: 25.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

7. fotel kryty skórą

wartość: 1.500,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

8. krzesła kryte skórą – 2 szt.

wartość łączna: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

9. kolumna marmurowa

wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

10. kolumna marmurowa

wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

11. kolumna marmurowa

wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

12. kolumna marmurowa

wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

13. zegar szafkowy

wartość: 6.000,- zł – przeniesiono z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)

14. kobierzec, Heriz (Serapis) [?], Iran, pocz. XX w., osnowa – wełna, runo – wełna, wym. ok. 293 x 400 cm

wartość: 4.000,- zł - dar p. Janusza Miernickiego (PL)

15. lampa naftowa (sufitowa), XIX/XX w., mosiądz, zbiornik ceramiczny, klosz – szkło, lampa zelektryzowana, wym. dł. 113 cm, średn. 45 cm, dodatkowe ogniwa do przedłużenia łańcucha (3 szt.) – dł. 20 cm

wartość: 2.000,- zł - dar p. Andrzeja Lebiezika (PL)

b) zbiory archiwalne i biblioteczne

Inwentarze biblioteczne tytułem zakupów powiększyły się o 26 jednostek. Na uwagę zasługują publikacje zakupione na rynku antykwarycznym. Wśród wydawnictw zagranicznych, są to katalogi wystaw z początku XX wieku, które prezentują sztukę nowoczesną:

- *Grosse Berliner Kunstausstellung 1927: Verant. V. Kartell d. vereinigten Verbände bildender Künstler Berlins e. V. im Landesausstellungsgebäude Alt-Moabit 4-10 am Lehrter Bahnhof*, Berlin, Diehl: Erscheinungsdatum, 1927;
- *Die Kunst in Linserer Zeit: Gesellschaft zur Forderung Moderner Kunst in Wien. Marz bis Mai 1930. Kunstlerhaus 1, Karlsplatz 5. Verlag der Gesellschaft zur Forderung Moderner Kunst in Wien. Wien: Kunstlerhaus, 1930.*
- *Die neue Malerei: Expressionistische Ausstellung. Januar 1914*, Dresden: Galerie Ernst Arnold, [1914].

Wydawnictwa polskie to niskonakładowa powieść z lat 30 XX wieku z projektem okładki Karola Hillera:

Na ziemi pokój: romans umarłych / Józef Lasoń [pseud. Józef Maria Wiktor] ; [projekt okładki Karol Hiller]. Warszawa [etc.]: Instytut Wydawniczy "Renaissance", 1930.

Pozostałe zakupy pochodziły z bieżącego rynku księgarskiego. Wśród wydawnictw zagranicznych są to:

- *Shape of Light: 100 Years of Photography and Abstract Art / edited by Simon Baker, Emmanuelle De L'Ecotais.* London : Tate Publishing , 2018;
- *Live forever: Collecting Live Art / edited by Teresa Calonje.* London : Koenig Books , 2014.

Zakupy z finansowania własnego na łączną kwotę: 15.193,60 zł netto

Do inwentarza tytułem ujawnienia starego zasobu wpisano m.in. czasopismo: *Praesens 1926, nr 1* [projekt okładki Henryk Stażewski] oraz 2 karty pocztowe datowane na 1924 rok wg projektów Władysława Strzemińskiego.

Wśród darów na bieżąco odnotowywano aktualne katalogi wystaw instytucji polskich i zagranicznych.

Oddział		na koniec 2018 roku (aktualny okres sprawozdawczy)	na koniec 2017 roku (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
ms ¹	Dary	183	391
	Przekazy	-	-
	Depozyty	-	-
Razem:		183	391

VI. Inwentaryzacja, wypożyczenia (ilość wpisów w księgach inwentarzowych – nabytki, wypożyczenia od innych instytucji, osób fizycznych);

1. muzealia

a) nabytki

Oddział		na dzień 31.12.2018 (aktualny okres sprawozdawczy)		na dzień 31.12.2017 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
ms ¹ , ms ²	Inwentarz	38	15	68	7
	Zbiory pomocnicze	38	38	69	69
Muzeum Pałac Herbsta	Inwentarz	0	0	15	0
	Zbiory pomocnicze	0	0	15	15
Razem:		76	53	167	91

UWAGA DOT. NABYTEKÓW:

Inwentarz – w Muzeum Sztuki w Łodzi to księgi inwentarzowe wraz z Księgą Depozytów

Zbiory pomocnicze – w Muzeum Sztuki w Łodzi to Księga Wpływu Muzealiów (KW)

Oddział	Księga inwentarzowa	Ilość pozycji inwentarzowych (stan na dzień 31.12.2018 r.)	
		własne	depozyty
ms ¹ , ms ²	SN/M	2061	88
	SN/R	613	11
	SN/RYS	2190	178
	SN/GR	2030	4
	SN/B (Beuys)	305	0
	SN/F	3075	4
	SN/V	135	0
	SN/K	15	0
	Księga Wpływu	0	0
	RAZEM:	10424	285
Muzeum Pałac Herbsta	SP/M	446	5
	SP/R	8	0
	SP/RYS	189	3
	SP/GR	83	0
	SO/M	295	0
	SO/R	22	1
	SO/RYS	145	0
	SO/GR	1229	0
	RA	958	524
	SU/Meb	255	48
	Księga Wpływu	0	0
	RAZEM:	3630	581
RAZEM:		14054	866

b) wypożyczenia

Ruch muzealiów - wypożyczenia do Muzeum Sztuki w Łodzi (od instytucji i od osób fizycznych)

Oddział		na dzień 31.12.2018 (aktualny okres sprawozdawczy)		na dzień 31.12.2017 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
ms ¹ , ms ²	Inwentarz	395 (od instytucji) 123 (od osób fiz.)	157 (od instytucji) 109 (od osób fiz.)	272 (od instytucji) 198 (od osób fiz.)	217 (od instytucji) 290 (od osób fiz.)
	Zbiory pomocnicze	-	-	-	-
Muzeum Pałac Herbsta	Inwentarz	1 (od instytucji) 25 (od osób fiz.)	109 (od instytucji) 331 (od osób fiz.)	109 (od instytucji) 331 (od osób fiz.)	149 (od instytucji) 0 (od osób fiz.)
	Zbiory pomocnicze	-	-	-	-
Razem:		544	706	910	656

UWAGA DOT. RUCHU MUZEALIÓW:

Inwentarz – w Muzeum Sztuki w Łodzi to Księga Ruchu Muzealiów

Zbiory pomocnicze – brak

Ruch muzealiów - wypożyczenia z Muzeum Sztuki w Łodzi (tylko do instytucji)

Oddział		na dzień 31.12.2018 (aktualny okres sprawozdawczy)		na dzień 31.12.2017 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
ms ¹ , ms ²	Inwentarz	459	337	397	410
	Zbiory pomocnicze	-	-	-	-
Muzeum Pałac Herbsta	Inwentarz	20	8	7	54
	Zbiory pomocnicze	-	-	-	-
Razem:		479	345	404	464

UWAGA DOT. RUCHU MUZEALIÓW:

Inwentarz – w Muzeum Sztuki w Łodzi to Księga Ruchu Muzealiów

Zbiory pomocnicze – brak

2. zbiory archiwalne i biblioteczne

a) nabytki

Oddział		2018 (aktualny (aktualny okres sprawozdawczy)		2017 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
ms ¹	Inwentarz	209	0	445	-
	Zbiory pomocnicze				
Razem:		209	0	445	-

b) wypożyczenia

do MŚL

Oddział		na koniec 2018 roku (aktualny okres sprawozdawczy)		na koniec 2017 roku (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
ms ¹	Inwentarz	-	-	-	-
	Zbiory pomocnicze	-	-	-	-
Razem:		-	-	-	-

od MŚL (instytucje)

Oddział		na koniec 2018 roku (aktualny okres sprawozdawczy)		na koniec 2017 roku (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
ms ¹	Inwentarz	28	32	2	30
	Zbiory pomocnicze				
Razem:		28	32	2	30

Inwentarz – (w dziale Dokumentacji Naukowej MŚL) – rejestr użyczeń

Zbiory pomocnicze – (w dziale Dokumentacji Naukowej MŚL) spisy dokumentów poza inwentarzem

VII. Dokumentacja zbiorów: naukowa/ewidencyjna i wizualna, digitalizacja

UWAGA: dane dot. dokumentacji wizualnej (wszystkie wizerunki, odwzorowania zbiorów muzealnych) w porozumieniu z kierownikiem Działu Dokumentacji Naukowej, jako współadministratorem systemu MONA

Oddział	Dokumentacja naukowa/ewidencyjna		Dokumentacja wizualna		Liczba obiektów nieposiadających dokumentacji wizualnej	Liczba obiektów niewpisanych do inwentarza
	Liczba kart ewidencyjnych ogółem	% całości zbiorów	Liczba obiektów w ewidencji ogółem	% całości zbiorów		
ms ¹ , ms ²	10709	100%	6391	59,67%	4318	0
Muzeum Pałac Herbsta	4211	100%	4031	95,72%	180	0
Razem:	14920	100%	10422	69,85%	4498	0

UWAGA DOT. DOKUMENTACJ NAUKOWO/EWIDENCYJNEJ:

Karty ewidencyjne – w Muzeum Sztuki w Łodzi to karty katalogu naukowego

Oddział	Dokumentacja naukowa/ewidencyjna		Dokumentacja wizualna	
	Liczba założonych kart		Liczba obiektów wpisanych do ewidencji	
	na dzień 31.12.2018 aktualny okres sprawozdawczy	na dzień 31.12.2017 w poprzednim, analogicznym okresie sprawozdawczym	na dzień 31.12.2018 aktualny okres sprawozdawczy	na dzień 31.12.2017 w poprzednim, analogicznym okresie sprawozdawczym
ms ¹ , ms ²	38	69	0	69
Muzeum Pałac Herbsta	0	15	0	0
Razem:	38	84	0	69

Informacja o stanie prac nad digitalizacją zbiorów i współpracy w tym zakresie z KOBiDZ, jako Centrum Kompetencji w zakresie digitalizacji muzealiów (opis nie powinien przekraczać 1 strony):

VIII. Zastosowanie technik informatycznych (wielkość komputerowej bazy danych – jaka część muzealiów jest nią objęta; inne zastosowania).

UWAGA: dane dot. liczby rekordów oraz dokumentacji wizualnej systemu MONA 3W w porozumieniu z kierownikiem Działu Dokumentacji Naukowej, jako współadministratorem systemu MONA

Nazwa użytkowanej internetowej bazy inwentarzowej: System MONA 3W

Oddział	Liczba rekordów ogółem	% całości zbiorów	w tym:	
			z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej
ms ¹ , ms ²	14320	98%	8300	6020
Muzeum Pałac Herbsta	4949	98%	4397	552
Razem:	19269	98%	12697	6572

UWAGA DOT. LICZBY REKORDÓW OGÓŁEM, a % CAŁOŚCI ZBIORÓW:

liczba rekordów ogółem jest większa niż liczba kart ewidencyjnych (całość zbiorów) w związku z wprowadzaniem do systemu MONA 3W podkart w przypadku pojedynczych pozycji inw. stanowiących zespół prac

Oddział	na dzień 31.12.2018 aktualny okres sprawozdawczy			na dzień 31.12.2017 poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy		
	Liczba wprowadzonych rekordów ogółem	w tym:		Liczba rekordów ogółem	w tym:	
		z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej		z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej
ms ¹ , ms ²	172	0	172	286	286	0
Muzeum Pałac Herbsta	0	0	0	71	16	55
Razem:	172	0	172	357	302	55

Inne merytoryczne zastosowania technik informatycznych:

IX. Konserwacja.

Oddział	na dzień 31.12.2018 r. (aktualny okres sprawozdawczy)			na dzień 31.12.2017 r. (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)		
	Konserwacje			Konserwacje		
	pełne	częściowe	zabezpieczające	pełne	częściowe	zabezpieczające
MSŁ	24	151	195	39	109	125
Łącznie:	24	151	195	39	109	125

Do konserwacji zabezpieczających zakwalifikowano następujące działania :

- oprawienie obrazów w ramy zabezpieczające przed uszkodzeniem
- oprawienie grafik i rysunków w bezkwasowe passe-partout

Stany zachowania :

Użyczenia – 439

Wypożyczenia – 682

Razem: 1121

Wprowadzenie nowoczesnych technologii poprawiających standardy przechowywania zbiorów, np. stosowanie technologii energooszczędnych (w okresie sprawozdawczym):

X. Ochrona budynków i muzealiów – standardy zabezpieczenia (informacja o wynikach kontroli właściwych służb: OOZP, PSP).

OPIS DOT. ORGANIZACJI SYSTEMU ZABEZPIECZEŃ MUZEUM SZTUKI W ŁODZI ORAZ SPRAW OBRONNYCH

W obiektach Muzeum Sztuki w Łodzi zainstalowane są następujące elektroniczne systemy zabezpieczeń:

- 1) **ms¹:**
 - System sygnalizacji włamania i napadu,
 - System telewizji dozorowej,
 - System sygnalizacji pożaru,
 - Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO),
 - System sterowania i nadzoru klap przeciwdymowych,
 - System wykrywania wycieków (częściowo tj. w magazynie dzieł sztuki nr II),
 - System BMS (częściowo – bud. A)
 - System gaszenia – stała instalacja gaśnicza LPG ARGOGEN IG 100 (bud. J magazyny dzieł)
- 2) **Muzeum Pałac Herbsta:**
 - System sygnalizacji włamania i napadu,
 - System telewizji dozorowej,
 - System sygnalizacji pożaru,
 - System BMS
- 3) **ms²:**
 - System sygnalizacji włamania i napadu,
 - System telewizji dozorowej,
 - System sygnalizacji pożaru,
 - System kontroli dostępu,
 - Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO),
 - System gaszenia gazem – stała instalacja gaśnicza LPG ARGOGEN IG 100 (sale wystawowe i magazyny dzieł sztuki),
 - System wykrywania wycieków (częściowo tj. w pom. klimatyzatorni na IV p. budynku oraz w magazynie dzieł sztuki na III p. budynku),
 - System BMS.

Wszystkie systemy są sprawne, poddawane regularnym konserwacjom, zgodnie z umowami.

Wszystkie obiekty Muzeum Sztuki w Łodzi są obiektami podlegającymi obowiązkowej ochronie wpisanymi do Wykazu Obszarów, Obiektów i Urzędzeń Podlegających Obowiązkowej Ochronie, wydanego przez Wojewodę Łódzkiego:

- ms¹, ul. Więckowskiego 36 - nr ewidencji Wojewody 59,
- Muzeum Pałac Herbsta, ul. Przędzalniana 72 - nr ewidencji Wojewody 225,
- ms², ul. Ogrodowa 17 - nr ewidencji Wojewody 226.

Wszystkie obiekty Muzeum są chronione przez koncesjonowany podmiot świadczący usługi w zakresie ochrony osób i mienia, spełniający wymogi specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, zgodnie z umowami.

Ochrona wykonywana jest zgodnie z aktualnymi planami ochrony poszczególnych obiektów Muzeum.

Ekspozycje w czasie ich zwiedzania są dodatkowo pod opieką pomocy muzealnych (kwalifikowanych opiekunów ekspozycji).

Muzeum Sztuki w Łodzi posiada dla każdego z obiektów zaktualizowane „Plany ochrony zabytków ruchomych na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych” oraz „Plany ochrony zabytków nieruchomych na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych”.

Muzeum Sztuki w Łodzi posiada także aktualną „Instrukcję przygotowania zbiorów Muzeum Sztuki w Łodzi do ewakuacji w razie powstania zagrożenia”.

W 2018 r. nie było kontroli właściwych służb: NIMOZ, PSP.

XI. Współpraca z zagranicą

Spośród działań realizowanych przez Muzeum Sztuki w Łodzi w wymiarze międzynarodowym wymienić należy:

- kontynuację rozpoczętej w 2012 roku współpracy z Museum of Modern Art w Nowym Jorku w ramach programu *C-MAP* (*Contemporary and Modern Art Perspectives*), analizującego aktywność artystyczną w regionach do niedawna marginalizowanych przez kulturowe centra Zachodu. Muzeum Sztuki jest instytucjonalnym partnerem w badaniach dotyczących Europy Środkowo-Wschodniej. W ramach programu został zrealizowany kolejny z założonych etapów współdziałania, tj. wymiana kuratorów między MoMA a Muzeum Sztuki: instytucje zorganizowały w 2015 r. dwutygodniowe, badawcze pobyty kuratorskie w Łodzi i Nowym Jorku. W styczniu 2015 r. Muzeum Sztuki odwiedzili Juliet Kinchin – kuratorka działu Designu i Architektury MoMA oraz David Platzker – kurator działu Rysunku i Grafiki MoMA. Na przełomie czerwca i lipca 2015 r. MoMA odwiedziło dwóch kuratorów z Muzeum Sztuki: Paulina Kurc-Maj i Daniel Muzyczuk. Kolejna wizyta kuratorów z MoMA – Roxana Marcoci, Ksenia Nouril, Sara Bodinson, Jon Hendricks, Paulina Pobocha, Michelle Elligott, Juliet Kinchin, David Senior, David Platzker, Ana Janevski, Christian Rattemeyer, Jay Levenson, Sarah Lookofsky – miała miejsce w czerwcu 2016 r. Wzajemne poznanie i wymiana doświadczeń instytucji pionierskich w zakresie budowania kolekcji sztuki nowoczesnej mają stanowić punkt wyjścia dla dalszych wspólnych przedsięwzięć. Obecnie prowadzone są rozmowy na temat wspólnego wydania pierwszego tłumaczenia na język angielski *Teorii widzenia* Władysława Strzemińskiego;
- udział w projekcie *Marie Curie ITN New Approaches in the Conservation of Contemporary Art* (NACCA). NACCA to czteroletni, interdyscyplinarny projekt koordynowany przez Uniwersytet w Maastricht. Jest to program badawczo-edukacyjny szkolący nowe pokolenie profesjonalnych kuratorów, konserwatorów i naukowców. W jego ramach współpracują ze sobą uniwersytety, muzea i inne instytucje kultury. Piętnastu młodych studentów z sześciu krajów prowadziło badania doktoranckie w dziedzinie ochrony i konserwacji dzieł sztuki;
- monograficzną wystawę twórczości kluczowych postaci związanych z awangardą dwudziestolecia międzywojennego w Polsce w *Moderna Museet* w Malmö. Wystawa trwała od 10 marca do 2 września 2018;
- wystawę twórczości Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego w *Centre Georges Pompidou* w Paryżu, 24 października 2018 – 14 stycznia 2019;
- wystawę *Notatki z podziemia* kuratorowaną przez Davida Crowleya oraz Daniela Muzyczuka w *Akademie der Künste* w Berlinie. Ekspozycja opowiadała o związkach sztuk wizualnych i muzyki w komunistycznej Europie Wschodniej (marzec-maj 2018);
- wystawę *Bliskość linii prostej. Performatywność awangardy* kuratorowaną przez Katarzynę Słobodę w Polskim

Instytucie w Berlinie, podążając śladami wytyczonymi przez Katarzynę Kobro, poszukując eksperymentalnych relacji pomiędzy przestrzenią, czasem, funkcjonalnością i ruchem w materialności medium filmowego i fotograficznego;

- wystawę *Słowo kłamie – oko nigdy. Nowoczesność w fotografii polskiej 1918-1939* w **Instytucie Polskim w Budapeszcie**, która prezentowała fotografię w obiektywie polskich artystów międzywojnia. Wystawę można było oglądać od 18 kwietnia do 15 czerwca 2018;
- wystawę poświęconą Eksperymentalnemu Studiu Polskiego Radia, kuratorowaną przez Daniela Muzyczuka i Michała Mendię w **ZKM w Karlsruhe**. Wystawa trwała od 14 lipca 2018 do 6 stycznia 2019;
- udział dyr. Jarosława Suchana w pracach Zarządu **CIMAM** (International Committee for Museums and Collections of Modern Art), do członkostwa, w którym został ponownie powołany w roku 2016. Zaangażowanie w prace CIMAM skutkuje intensyfikacją kontaktów z muzeami i ekspertami muzealnymi na całym świecie, a zarazem pozwala osiągnięcia Muzeum Sztuki wprowadzać w obieg globalny. Podczas tegorocznego walnego zgromadzenia CIMAM International Committee for Museums and Collections of Modern Art decyzją Zarządu prawo do zorganizowania kongresu tej prestiżowej organizacji w 2020 roku przyznano Łodzi i Gdańskowi. Za organizację przedsięwzięcia odpowiadać będzie **Muzeum Sztuki w Łodzi** oraz **Muzeum Narodowe w Gdańsku**.

Ponadto realizowana jest standardowa współpraca zagraniczna, wynikająca z wypożyczania dzieł z kolekcji (w tym kurierowanie dzieł), licznych kwerend w zbiorach, wymiany informacji o wystawach, m.in.: Centre Georges Pompidou, Paris; Muzeum Umeni Olmouc, Olomouc; Kunsthau Dresden; Staatliche Kunstsammlungen Dresden; Instytut Polski w Berlinie; Garage w Moskwie; Zentrum für Kunst und Medien Karlsruhe; Moderna Museet w Malmö; Staatliche Kunsthalle w Baden-Baden; Von de Heydt-Museum Wuppertal, Akademie Der Künste, Berlin, Hamburger Bahnhof, Berlin i inne.

W związku z wypożyczeniami, jak i działalnością naukowo-badawczą, w tym kwerendami, pracownicy Muzeum Sztuki odbyli liczne wyjazdy zagraniczne, jak również podejmowali zagranicznych gości:

- Jarosław Suchan, wizyta studyjna w Muzeum Narodowym w Mińsku (Białoruś) oraz wykład dla studentów ASP, 5-7.02.2018;
- Jarosław Suchan, spotkanie w Centre Georges Pompidou w Paryżu (Francja) celem omówienia przygotowań do wystawy Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego w tej instytucji, 9-11.02.18;
- Maria Franecka, opieka nad wizytą i kwerendą Alexandry Whittaker, (Fulbright Student Researcher, Institute of Art History), 14.02.2018;
- Daniel Muzyczuk, udział w symposium *Unearthing the Music*, Goethe Institut Lisbon (Portugalia), 14-16.02.2018;
- Joanna Sokołowska, rezydencja kuratorska w Sztokholmie (Szwecja), wizyty studyjne u artystek i artystów, kwerenda do wystaw i rozwoju kolekcji, 16-26.02.2018;
- Joanna Sokołowska, uczestnictwo w otwarciu Berlin Biennale (Niemcy), publiczna prezentacja w ramach CRIS – Curatorial Residency in Stockholm, 20.02.18, Sztokholm (Szwecja);
- Paulina Kurc-Maj, opieka nad wizytą Walburgi Krupp przygotowującej wystawę dla Museum of Modern Art w Nowym Jorku (USA), 22.02.2018;
- Jarosław Suchan, wygłoszenie prelekcji w Berlinische Galerie, Berlin, (Niemcy) 27-28.02.2018;
- Jarosław Suchan, udział w otwarciu wystawy *Kobro & Strzemiński: New art in turbulent times*. współorganizowanej przez MSL, Malmö, (Szwecja) 7-10.03.2018;
- Jarosław Suchan, udział w otwarciu wystawy *Notes from the underground. Alternative Art and Music in Eastern Europe 1968-1994* współorganizowanej przez MSL, Berlin (Niemcy), 14-15.03.2018;
- Paulina Kurc-Maj, opieka, organizacja i plan wizyty studyjnej gości z Museum of Contemporary Art w Skopje (Macedonia), 16 – 22.03.2018;
- Daniel Muzyczuk, spotkania w berlińskiej Akademii der Künste związane z przeniesieniem i adaptacją wystawy *Notatki z podziemia* (Niemcy), 07-16.03.2018, 18-22.04.2018;

- Paulina Kurc-Maj, Maria Franecka, opieka nad wizytą Mary Jane Jacob przygotowującej wystawę dla Tate w Londynie (UK), 3.04.2018;
- Jarosław Suchan, udział w dyskusji na temat Roku Awangardy, Galeria Narodowa, Lwów (Ukraina), 27-29.04.2018;
- Paweł Polit, udział w seminarium *Kultura (bez) spacji. O spuściźnie awangardy we Lwowie* zorganizowanym przez Centrum Historii Miejskiej Europy Środkowo-Wschodniej we Lwowie, we współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza, Lwów (Ukraina), 27-29.04.2018;
- Daniel Muzyczuk, uczestnictwo w ramach seminarium Exhibiting Archive, Espace Diaphanes, Berlin (Niemcy), 22-24.05.2018;
- Anna Saciuk-Gąsowska, prezentacja dla gości XXVI zjazdu International Advisory Committee of Keepers of Public Collections of Graphic Art, Muzeum Sztuki w Łodzi, 8.06.2018 (goście z: National Gallery of Canada, Germanisches Nationalmuseum w Norymberdze, Royal Museum of Fine Arts of Belgium w Brukseli, The Metropolitan Museum of Art, Nowy Jork, Museum of Fine Arts w Budapeszcie, Saint Louis Art Museum, Statens Museum for Kunst Sølvgade w Kopenhadze, Landes Museum Darmstadt, ETH Zürich, Museum of Fine Arts Boston, Philadelphia Museum of Art);
- Paulina Kurc-Maj, Anna Saciuk-Gąsowska, Paweł Polit opieka i oprowadzanie po ms¹ oraz ms² gości XXVI zjazdu International Advisory Committee of Keepers of Public Collections of Graphic Art, Muzeum Sztuki w Łodzi, 8.06.2018;
- Daniel Muzyczuk, wyjazdy do ZKM w Karlsruhe (Niemcy) w związku ze współorganizowaną wystawą o Studium Eksperymentalnym Polskiego Radia, 17-22.06.2018, 09-17.07.2018;
- Paulina Kurc-Maj, opieka nad wizytą Aleksieja Matiuszonka z Instytutu Polskiego w Mińsku, 28.06.2018;
- Aleksandra Jach, wyjazd służbowy do Berlina (Niemcy) w związku z otwarciem Berlin Biennale uczestnictwo w ramach seminarium Exhibiting Archive, Espace Diaphanes, Berlin, udział w konferencji o awangardach w Moskwie na zaproszenie Instytutu Polskiego (Rosja);
- Joanna Sokołowska, Liverpool Biennial (UK) w celu zapoznania się z koncepcją Biennale, produkcją nowych prac site specific, kwerendą do programu wystaw, 12-14.07.2018;
- Maria Morzuch, uczestnictwo w otwarciu Berlin Biennale (Niemcy), 9-10.08.2018;
- Joanna Sokołowska, uczestnictwo w otwarciu Berlin Biennale (Niemcy), 9-10.08.2018;
- Jarosław Suchan, wygłoszenie wykładu w Moderna Museet w Malmö oraz udział w jubileuszu kolekcjonerki Barbary Hoffman w Dreźnie w Niemczech, 30.08-2.09.2018;
- Daniel Muzyczuk, wyjazd do Munster (Niemcy) na konferencję EAM, 4-7.09.2018;
- Paulina Kurc-Maj, opieka nad wizytą krytyków sztuki i badaczy kultury polskiej, zorganizowaną przez Instytut Polski w Rzymie (Włochy), 13.09.2018;
- Daniel Muzyczuk, kwerendy w instytucjach w Moskwie oraz St. Petersburgu (Rosja), 16-23.09.2018, 10-15.12.2018;
- Maria Franecka, wizyta u prof. Stanisława Kubickiego (Niemcy), w celu ewentualnego nabycia dzieł ze spuścizny jego rodziców, 7.10.2018;
- Jarosław Suchan, przygotowanie oraz udział w otwarciu wystawy *Une avant-garde polonaise - Katarzyna Kobro et Władysław Strzemiński* w Centrum Georges Pompidou w Paryżu (Francja), 11-16.10.2018, 22-24.10.2018;
- Daniel Muzyczuk, wyjazd badawczy do Japonii na zaproszenie Japan Foundation, 25.10-5.11.2018;
- Paulina Kurc-Maj, opieka nad wizytą w magazynie studyjnym grupy gości z Niemiec, przyjaciół muzeum LENTOS Kunstmuseum Linz, 26.10.2018;
- Jarosław Suchan, udział w międzynarodowej Konferencji CIMAM organizowanej w Sztokholmie (Szwecja), 01-05.11.2018;
- Jarosław Suchan, wygłoszenie wykładu w Instytucie Kultury Polskiej w Rzymie oraz spotkania dot. współpracy z MSL, 15-20.11.2018;
- Joanna Sokołowska, wizyty studyjne u artystek i artystów, kwerenda do wystaw i rozwoju kolekcji podczas Dublin Gallery Weekend (Irlandia), 25-27.11.2018;
- Daniel Muzyczuk, wyjazd do Budapesztu (Węgry) na konferencję o undergroundowej sztuce i muzyce w Bloku Wschodnim, 27-30.11.2018;
- Jarosław Suchan, wyjazd do Nowego Jorku i spotkanie z artystką Rebecą H. Quaytman w jej pracowni w celu opracowania koncepcji planowanej wystawy; przeprowadzenia kwerendy oraz wizyta w Yale Museum of Art in New Heaven w związku z planowanym projektem badawczym, 09-17.12.2018;

XII. Działalność promocyjna (przykłady).

1. Promocja wystaw

W ramach promocji wystaw (*Atlas nowoczesności. Kolekcja sztuki XX i XXI wieku; Sala Neoplastyczna. Kompozycja otwarta; Igor Krenz. Sanyfikacja. Cud reprezentacji; Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta; Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design; Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazzaratto; Jimmie Durham. Boże dzieci, poematy; Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu; Czerwona materia. Nadia Leger; Peer-to-peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce; Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda, Awangarda i państwo, Wielka Wojna*) przeprowadzono następujące działania:

- przygotowano i dystrybuowano druki towarzyszące wystawom w postaci zaproszeń, plakatów, ulotek, folderów w dwóch wersjach językowych;
- zorganizowano towarzyszące wystawom spotkania dla mediów;
- systematycznie prowadzone były działania media relations związane z każdą z wystaw;
- przygotowywane i zamieszczane były artykuły informacyjne na stronie muzeum oraz na portalu Facebook, Twitter, Instagram, każda z informacji na stronie internetowej tłumaczona jest także na język angielski;
- o wystawach informowano za pomocą newsletterów miesięcznych i tygodniowych wysyłanych do bazy odbiorców
- produkowane były promocyjne materiały filmowe do wystaw;
- prowadzone były działania reklamowe w mediach branżowych;
- do każdej z wystaw produkowany jest, we współpracy z firmą Opus Film, film promujący projekt. Dystrybucja filmów odbywa się poprzez stronę internetową muzeum oraz przez kanały youtube, vimeo.

2. Promocja wydarzeń i działań edukacyjnych

Promocja tych działań opiera się przede wszystkim o zabiegi *media relations* oraz promocję w mediach społecznościowych. Informacje o wydarzeniach wysyłane są do mediów newsletterem miesięcznym i tygodniowym, który wychodzi w każdą środę. Newsletter tygodniowy jest także wysyłany do bogatej bazy subskrybentów, która nieustannie jest poszerzana. Bieżące informacje o działaniach edukacyjnych zamieszczane są na stronie internetowej instytucji. Podjęto także działania związane z rejestracją filmową i dźwiękową wykładów organizowanych w Muzeum, uruchomiono do tego specjalny portal zasoby.msl.org.pl, na którym zamieszczane są zapisy spotkań i wykładów. W ramach działań promocyjnych dotyczących działalności Centrum Muzeologicznego została nawiązana współpraca ze środowiskiem akademickim.

3. Dystrybucja i promocja publikacji Muzeum

Publikacje Muzeum dystrybuowane są przez sieć współpracujących księgarni na terenie kraju, w tym: Księgarnia w Zachęcie, Serenissima w CSW Księgarnia w Muzeum Narodowym w Warszawie, Bookoff w MSN, Bęc Zmiana, Czuły Barbarzyńca, House of Albums, Ha! Art., Tajne Komplety, Nieme Kino. Księgarnia internetowa Architrend oraz przez księgarnie znajdujące się w siedzibach Muzeum. Sprzedaż prowadzona jest także poprzez sklep internetowy znajdujący się na stronie Muzeum. Dystrybutorem publikacji Muzeum jest Fundacja Bęc Zmiana. Muzeum posiada także swoją specjalistyczną księgarnię mieszczącą się w oddziale ms².

4. Polityka informacyjna wewnątrz budynków

Działania o charakterze informacyjnym prowadzone są także systematycznie w budynkach muzeum. W każdym z oddziałów zamontowany jest zgodny z identyfikacją wizualną system prezentacji aktualnych materiałów informacyjnych, obejmujący: banery na elewacji budynku ms², stojaki z ulotkami, małe ekspozytory. Każdy z projektów realizowanych w instytucji promowany jest za pomocą eksponowanych w budynkach druków informacyjnych, zamieszczanych w standach i małych ekspozyturach.

5. Materiały prasowe, które są efektem współpracy z mediami:

Łącznie w okresie sprawozdawczym ukazało się **4 867 materiałów** w mediach tradycyjnych i społecznościowych. Wśród tytułów, które pisały o wydarzeniach Muzeum Sztuki w Łodzi, znalazły się: „Polityka”, „Newsweek”, „Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”, „Dziennik Łódzki”, „Express ilustrowany”, TVP Program 2, TVP Program 1, TVP Kultura, TVP Info, Radio Łódź, Chili Zet, Radio Złote Przeboje, „Notes”, „Art Forum”, „Obieg”, „Szum”, „Dwutygodnik” itd. **Ekwiwalent reklamowy wyniósł 15 701 536 PLN.**

6. Program lojalnościowy *ms club*

ms club jest to pierwszy program w Polsce mający na celu zapewnienie szczególnych warunków osobom zainteresowanym sztuką. Dzięki karcie członkowie otrzymują specjalne przywileje oraz możliwość uczestniczenia w wydarzeniach przeznaczonych tylko dla społeczności *ms club*. Do programu zapisać się mogą wszyscy zainteresowani – dorośli, dzieci i młodzież szkolna. W ramach promocji programu przygotowane zostały ulotki informacyjne oraz prowadzone były działania mające na celu pozyskanie członków. Aktualnie społeczność *ms club* liczy około 75 członków. W pierwszej połowie 2018 roku zorganizowane zostały specjalne przedwernisażowe oprowadzania po wystawach: *Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazzaratto; Jimmie Durham. Boże dzieci, poematy; Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu; Czerwona materia. Nadia Leger; Peer-to-peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce; Zmiennokształtność. Eisenstein jako metoda, Awangarda i państwo, Wielka Wojna, Jak to widzisz?*

7. Noc Muzeów

W 2018 roku poza możliwością bezpłatnego zwiedzania wszystkich bieżących wystaw w trzech oddziałach MSL, Muzeum Sztuki przygotowało dodatkowo specjalną, jednonocną wystawę, której forma przypominała salon gier. Próżno było na niej szukać tabliczek z napisem „nie dotykać!”. Ekspozowane prace – niektóre pokazywane po raz pierwszy – wystawione zostały nie tylko do podziwiania, ale przede wszystkim do używania, dotykania i grania (były to m.in.: *Alea iacta est* Stanisława Drożdża, *Zapory* Dory Maurer, *Stół z kolorowymi kartoflami* Antoniego Starczewskiego, czy *rysunki* Wacława Szpakowskiego).

Frekwencja w czasie Nocy Muzeów kształtowała się następująco: ms¹: 1600 osób, ms²: 1531 osób, MPH: 1675 osób.

8. Nagrody dla Muzeum

- Grand Prix dla Muzeum Sztuki oraz główna nagroda w kategorii „wystawy sztuki” za cykl 100 lat Awangardy w Polsce w konkursie Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2017, w którym w 2018 roku wzięło udział ponad 200 polskich muzeów;
- pierwsza nagroda w kategorii wydawnictwa w przeglądzie Muzeum Widzialne organizowanym przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. Nagrodzone zostały dwie publikacje z serii wydawniczej Roku Awangardy - *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody* oraz *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*;
- prestiżowe wyróżnienie Design Observer dla serii wydawniczej *Awangarda* – jako jednej z 50 najlepiej zaprojektowanych książek na świecie w 2017 roku;
- nagroda „Literatury na świecie” w kategorii „Inicjatywa wydawnicza roku” dla serii wydawniczej *Awangarda*;
- nagroda dla muzeum w plebiscycie Punkt dla Łodzi „za przypomnienie, że *Awangarda* stanowi część naszego dziedzictwa i uruchomienie tak wielu instytucji kulturalnych do obchodów Roku Awangardy w Polsce”;
- w plebiscycie *Plastry Kultury 2017* redakcja *Plastra Łódzkiego* przyznała Muzeum Sztuki Biało-Czerwony Plaster Kultury za pomysł Roku Awangardy przyczyniający się do promocji miasta w Polsce;
- Muzeum zajęło drugie miejsce w plebiscycie słuchaczy Programu 3 Polskiego Radia na najważniejsze wydarzenie kulturalne roku, wyróżniono zainicjowany przez *ms* Rok Awangardy;
- w plebiscycie *Energia Kultury* na najważniejsze wydarzenie kulturalne roku w Łodzi muzeum otrzymało największą ze wszystkich instytucji ilość nominacji, dla następujących wystaw: *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody; Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta; Dom ze snów.*

9. Promocja projektów POIS

W 2018 roku przeprowadzono również kampanie promocyjne mające na celu pokazanie efektów realizacji dwóch inwestycji infrastrukturalnych finansowanych ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko: „Magazyn Studyjny dla Muzeum Sztuki w Łodzi” oraz „Rewitalizacja infrastruktury Muzeum Sztuki w Łodzi – Gdańska 43”. Polegały one m.in. na prowadzeniu kampanii media relations na temat postępów projektów, zaprojektowaniu i ogólnopolskiej ekspozycji plakatów informujących o nowej ofercie Muzeum, produkcji i emisji filmów, przygotowaniu dokumentacji fotograficznej i rozpowszechnianiu jej w ramach multimedialnych prezentacji, a także organizacji eventów i warsztatów. W grudniu 2018 r. opracowano i zamontowano identyfikację wizualną budynku przy ul. Gdańskiej 43. Ponadto, na przełomie listopada i grudnia 2018 r. odbyła się szeroko zakrojona telewizyjna kampania reklamowa Muzeum ukazująca efekty realizacji inwestycji przy ul. Gdańskiej 43, polegająca na emisji 30-sekundowego spotu z udziałem Bogusława Lindy. Spot był emitowany w telewizjach: TVP1, TVP2, TVP Info, TVP Kultura, TVN 24, Polsat News oraz na platformach VOD: TVP, TVN 24 i Ipla.

XIII. Frekwencja

Oddział	Frekwencja					Sprzedane bilety				Sprzedane karnety			
	Ogółem	Grupy polskojęzyczne	Grupy obcojęzyczne	Wystawy stałe	Wystawy czasowe	Bilet normalny	Bilet ulgowy	Bilet rodzinny	Bilet dla dzieci i młodzieży	Karnet normalny	Karnet ulgowy	Karnet rodzinny	Karnet dla dzieci i młodzieży
ms ¹	26 446	283	32	7861	13 157	2 881	1 115	57	257	380	96	11	205
ms ²	54435	2450	264	23 635	17 084	4 123	1 227	78	1 274	1 011	152	18	207
MPH	68 365	3909	430	30 833	26 690	6 246	4 663	64	1 732	1 473	870	48	843
Razem:	149 246	6 642	726	62 329	56 931	13 250	7 005	199	3 263	2 684	1 118	77	1 255
Liczba wejść na stronę internetową	480 150 odsłon		n/d										
Frekwencja za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy	152 398		n/d										
W miejsca wykropkowane należy wpisać kategorię biletu wraz z jego ceną.													

Do ogólnej wartości doliczona została frekwencja z Nocy Muzeów

XIV. Pracownicy: przedział wiekowy – 25-40 oraz powyżej 55; doksztalcenie: ukończone – kursy, licencjaty, studia magisterskie, studia podyplomowe, doktoraty, habilitacje; stan zatrudnienia (w uzupełnieniu do danych z druku 2.E).

		na dzień 31.12.2018 r. (aktualny okres sprawozdawczy)			na dzień 31.12.2017 r. (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)		
Wykształcenie:	Wiek:	do 40 lat	41-55 lat	powyżej 55 lat	do 40 lat	41-55 lat	powyżej 55 lat
Średnie		1	5	8	1	5	8
Licencjat		4	0	0	2	0	0
Magisterskie		34	22	10	41	18	8
Podyplomowe		10	5	0	11	4	0
Doktorat		6	1	0	5	1	0
Habilitacja		0	0	0	0	0	0
Razem:		55	33	18	60	28	16

Odbyte kursy, szkolenia, ukończone studia, na które pracownik został skierowany przez pracodawcę (bądź przez pracodawcę były częściowo finansowane) – wyrażone liczbowo, w tym za poprzedni analogiczny oraz aktualny okres sprawozdawczy.

Rok 2018- stan na 31.12.2018			
Cel spotkania - zakres wiedzy	Liczba uczestników za rok 2017	Liczba uczestników za rok 2018	Forma / kurs, szkolenie, konferencja
Prawno – administracyjne	15	140	Szkolenie, warsztaty, seminarium
Projekty, rozliczanie projektów, grantów, dotacji	4	3	Szkolenie, warsztaty, konsultacje
Finansowo – księgowo	23	11	Szkolenie, warsztaty
Inne np. językowe, uprawnienia techniczne	3	4	Kurs, szkolenie
Bezpieczeństwo muzeum, informacje niejawne	4	2	Szkolenie, konferencja, seminarium
Marketing, promocja, PR w instytucjach kultury	0	15	Szkolenie, konferencja, seminarium
Jakość i efektywność normy jakościowe, System Zarządzania Jakością, system zarządzania procesowego, kierowanie i organizacja zespołem, podniesienie jakości obsługi klienta	16	6	Szkolenia, konferencje, konsultacje, panele dyskusyjne
Zarządzanie i kreatywność w dziedzinach wiedzy (np.: archiwistyka, muzeologia, digitalizacja, cyfryzacja, animacja, edukacja artystyczna, kulturowa, historyczna etc.	79	79	Szkolenia, konferencje, konsultacje, panele dyskusyjne
Dziedziny wiedzy związane z muzeum, jego programem, kolekcjami, edukacją, kreowaniem, digitalizacją etc.	86	86	Szkolenia, konferencje, konsultacje, kwerendy panele dyskusyjne, seminaria
Konserwatorskie	0	0	konsultacje
Ogółem	230	346	

Studia podyplomowe 2015/2016/2017/2018 - finansowane zarówno ze środków uczestnika, jak i pracodawcy odbywające się za zgodą pracodawcy.		
Łącznie w 2018 roku w kursach, szkoleniach, konferencjach, konsultacjach, spotkaniach konsultacyjnych organizowanym przez instytucje zewnętrzne (dane w osobach) - stan na 31.12.2018		
	Ilość uczestników	
	Stan za	Stan za 2018 r.
	2017 r.	
Szkolenia i kursy	65	181
Łącznie kursach, szkoleniach, konferencjach, konsultacjach, spotkaniach konsultacyjnych organizowanym przez instytucje zewnętrzne	230	346
Szkolenia realizowane zgodnie z aktualnym planem szkoleń, konferencji, seminariów itp.		
Uwagi: w związku z faktem, iż konferencje, seminaria, konsultacje mają często wymiar edukacyjny i naukowy w kolumny uzupełniono o ilość osób uczestniczących w tych wydarzeniach, które zostały również objęte planem rozwoju zawodowego		

Nazwa studiów	Uczelnia	Dziedzina wiedzy	Źródło finansowania	Termin ukończenia studiów
Podyplomowe studia muzealnicze	Uniwersytet Toruński	Studia muzealnicze	50% środki własne instytucji + 50% środki uczestnika	Ukończenie studiów 06.2018
Podyplomowe studia Zarządzanie Bezpieczeństwem Informacji	SGH Warszawa	RODO, ZBI	30% środki własne instytucji + 70% środki uczestnika	Ukończenie studiów 06.2018
Podyplomowe studia Audyt i kontrola wewnętrzna	Uniwersytet Łódzki	Kontrola i audyt wewnętrzny	50% środki własne instytucji + 50% środki uczestnika	Ukończenie studiów 06.2015

XV. Korzystanie z usług firm zewnętrznych (np. ochrona, sprzątanie).

1) Umowy związane z działalnością merytoryczną:

- **Dariusz Kołaczkowski** – wykonanie tłumaczenia skryptów na potrzeby wystawy *Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazaratto*,
- **Magdalena Włodarczyk** – przygotowanie układów choreograficznych dla osób niewidzących i przeprowadzenie warsztatów w Muzeum Pałac Herbsta,
- **Dorota Monkiewicz** – napisanie scenariusza do wystawy *Awangarda i państwo*,
- **Ryszard Biernat** – wykonanie projektu i składu na potrzeby wystawy *Zmiennekształtność: Eisenstein jako metoda*,
- **Agnieszka Dauksza** – wygłoszenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- **Anna Maja Misiak** – wygłoszenie wykładu podczas konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- **Barbara Kinga Majewska** – wykonanie koncertu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- **Bartłomiej Wąsik** – wykonanie koncertu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- **Diana Wasilewska** – wygłoszenie wykładu podczas konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- **Agnieszka Rejniak-Majewska** – wygłoszenie wykładu podczas konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- **Joanna Bednarek** – napisanie tekstu do publikacji MŚL „Wszyscy ludzie będą siostrami”,
- **Zofia Łapniewska** – napisanie tekstu do publikacji MŚL „Wszyscy ludzie będą siostrami”,
- **Bartosz Mroczkowski** – poprowadzenie warsztatów w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- **Wioletta Magdalena Kazimierska-Jerzyk** – wygłoszenie wykładu podczas konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- **Michał Wenderski** – wygłoszenie wykładu w ramach międzywojennej sieci awangardowych czasopism i artystów,
- **Agnieszka Rejniak-Majewska** – redakcja merytoryczna do publikacji „Organiczność i awangarda. Rok awangardy w MŚL. Wybór tekstów”,
- **Agata Justyna Pietrasik i Piotr Słodkowski** – wygłoszenie wykładu podczas konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- **Joanna Jopkiewicz** – wykonanie projektu i składu na potrzeby konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- **Marina Vischmidt** – napisanie tekstu do publikacji MŚL „Wszyscy ludzie będą siostrami”,
- **Anastasiya Lyubas** – wygłoszenie wykładu podczas konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- **Paweł Polit** – wykonanie tłumaczenia z języka angielskiego na polski na potrzeby wystawy *Jimmie Durham. Boże dzieci, poematy*,
- **Beata Śniecikowska** – wygłoszenie wykładu podczas konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- **Renata Dorota Piątkowska** – napisanie tekstu na potrzeby publikacji pokonferencyjnej *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,

- Iwona Barbara Lorenc – napisanie tekstu na potrzeby publikacji pokonferencyjnej *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- Olha Mukha – wygłoszenie wykładu podczas konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- Karoliną Zychowicz - przygotowanie scenariusza na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Ewa Opalka – przygotowanie scenariusza na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Anna Zofia Zagrodzka – wykonanie montażu filmu na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Dominika Gajewska – wykonanie tłumaczenia symultanicznego podczas konferencji *Krytyka artystyczna dwudziestolecia międzywojennego. Między estetyką filozoficzną i sztuką nowoczesną*,
- Karolina Kolinek-Siechowicz i Paweł Siechowicz – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Aleksandra Ewa Koziańska-Jóźwiak – wykonanie performance w ramach programu towarzyszącego wystawie *Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i designe*,
- Agnieszka Magdalena Kotwasińska – przygotowanie koncepcji warsztatów Koalicje Kultury, na potrzeby wystawy *Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazaratto*,
- Jadwiga Bednarek – przeprowadzenie autorskich warsztatów w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Jakub Walczyk - przeprowadzenie autorskich warsztatów w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Katarzyna Chajbos – przeprowadzenie autorskich warsztatów w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Bartłomiej Lis – przeprowadzenie autorskich warsztatów w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Michał Ratajski – przeprowadzenie autorskich warsztatów w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Dorota Monkiewicz – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Thibaut Marcel Joel Ruyter – wykonanie projektu aranżacji powierzchni ekspozycyjnej na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*,
- Gabriela Jarzębowska – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Jimmie Durham. Boże dzieci, poematy*,
- Hanna Zielińska – przeprowadzenie autorskich warsztatów w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Joanna Bednarek – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Izabela Mościcka – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Dariusz Kołaczkowski – wykonanie tłumaczenia napisów do filmów na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*,
- Elżbieta Mrozek-Loska – wykonanie koncertu w ramach spotkań Salonu Muzycznego,
- Robert Fender – wykonanie koncertu w ramach spotkań Salonu Muzycznego,
- Zbigniew Raubo – wykonanie koncertu w ramach spotkań Salonu Muzycznego,
- Witold Juliusz Paprocki – napisanie autorskich tekstów i przygotowanie scenariuszy w ramach spotkań Salonu Muzycznego,
- Wojciech Szymański – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Artur Kozuch – wykonanie tłumaczenia napisów do filmów na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*,
- Agata Biskup – wykonanie projektu i składu na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Jakub Banasiak – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Gra-Fika Hanna Jasińska – wykonanie projektu i składu na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*,
- Marcin Piotrowski – napisanie autorskiego eseju na potrzeby publikacji „Wszyscy ludzie będą siostrami”,
- Siona Wilson – napisanie autorskiego tekstu na potrzeby publikacji „Wszyscy ludzie będą siostrami”,
- Anna Radwan-Żbikowska – wykonanie tłumaczenia tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Piotr Matosek – wykonanie projektu aranżacji powierzchni ekspozycyjnej na potrzeby wystawy *Kolektywne praktyki*,
- Paulina Morganowa – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- John Barker – napisanie autorskiego eseju na potrzeby publikacji „Wszyscy ludzie będą siostrami”,
- Ian Leslie Christie – napisanie eseju na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Elena Vogman – napisanie eseju na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Hanna Tomaszewska-Ujma – wykonanie tłumaczenia tekstu na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*,
- Maciej Klus – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Dom ze snów*,
- Wit Karol Wojtowicz – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Dom ze snów*,
- Dorota Łagodzka – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Dom ze snów*,

- Paweł Jaskanis – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Dom ze snów*,
- Ewa Barylewska-Szymańska – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Dom ze snów*,
- Adam Kościeńczak – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Dom ze snów*,
- Marianna Szczygielska – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Dom ze snów*,
- William Harry Gilchar – wykonanie tłumaczenia napisów do filmów na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*,
- Sylwia Serafinowicz – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Andrei Bojarov – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Viktoria Popovics – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Waldemar Rataj – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Dom ze snów*,
- Ivan Erofeev – wykonanie dokumentacji zdjęciowej na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Adam Musiałowicz – wykonanie utworu audiowizualnego mającego na celu dokumentację filmową dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Studio Raqs Media Collective – napisanie autorskiego eseju na potrzeby publikacji „Wszyscy ludzie będą siostrami”
- Agnieszka Rejniak-Majewska – napisanie tekstu do katalogu „Awangarda i państwo”,
- Marcin Rafał Nowicki – zaprojektowanie materiałów graficznych na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Michał Pabiś-Orzeszyna – przygotowanie i wygłoszenie wprowadzenia do filmu na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*,
- Sonia Stubblebine – napisanie tekstu na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Katarzyna Radomska – przeprowadzenie korekty nagrań audio w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Krzysztof Cieszkowski – wykonanie redakcji stylistyczno-językowej do publikacji „All Men Become Sisters”
- Joanna Bednarek – wykonanie redakcji stylistyczno-językowej na potrzeby wystawy *Wszyscy ludzie będą siostrami*
- Dorota Monkiewicz – wykonanie redakcji merytorycznej na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*
- Hanna Tomaszewska-Ujma – wykonanie tłumaczenia na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Stefan Ignacy Brajter – wykonanie fotomontażu na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*,
- Paweł Kowzan – przygotowanie materiału wizualnego z warsztatów na potrzeby wystawy *Wszyscy ludzie będą siostrami*,
- William Gilcher – wykonanie tłumaczenia na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Dorota Ewa Sosnowska – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*.
- Krzysztof Skoczylas – wykonanie projektu aranżacji ekspozycyjnej na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Viktoria Liutkus – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Joanna Kordjak-Piotrowska – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Dariusz Kołaczkowski – wykonanie tłumaczenia napisów do filmu na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Beata Połowińska – wykonanie tłumaczenia na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Tetyana Filevska – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Anna Wojczyńska – wykonanie redakcji stylistyczno-językowej tekstu na potrzeby publikacji „Wszyscy ludzie będą siostrami”,
- Ewa Opalka i Karolina Zychowicz – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Arthur Barys – wykonanie tłumaczenia na potrzeby wystawy *Wszyscy ludzie będą siostrami*,
- Turbodizel Zuzanna Olejniczak – wykonanie projektu łamania i przygotowania do druku na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Witold Janiak – wykonanie koncertu w ramach wystawy *Dom ze snów*,
- Lidia Głuchowska – napisanie autorskiego tekstu do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Błażej Ciarkowski – wygłoszenie prelekcji do filmu *Błoki*,
- Turbodizel Zuzanna Olejniczak – wykonanie projektu łamania i przygotowania do druku na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Studio Graficzne Polkadot Aleksandra Woźniak, Hanna Niemierowicz – wykonanie projektu graficznego i składu na potrzeby projektu *Jak to widzisz*,
- Inesa Szulska – wykonanie tłumaczenia do wystawy *Awangarda i państwo*,

- Tomasz Majewski – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Anna Burtym – wykonanie tłumaczenia do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Anna Zofia Zagrodzka – wykonanie dokumentacji fotograficznej na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Aušrą Simanavičiūtė – wykonanie tłumaczenia do wystawy *Awangarda i państwo*,
- Natasza Splewińska – artystyczne wykonanie murali na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Aleksandra Jach – napisanie eseju na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Beata Grabska – przygotowanie do druku, retusz, kadrowanie montaż i obróbka techniczna na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Karolina Szymaniak – udział w panelu dyskusyjnym w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta*,
- Joanna Katarzyna Bednarek – udział w panelu dyskusyjnym w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta*,
- Tomasz Majewski – udział w panelu dyskusyjnym w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta*,
- Paweł Krzysztof Mościcki – udział w panelu dyskusyjnym w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta*,
- Tomasz Załuski – udział w panelu dyskusyjnym w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Jakub Majmurek – udział w panelu dyskusyjnym w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Aleksandra Sumorok – udział w panelu dyskusyjnym w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Agata Justyna Pietrasik – moderator podczas dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Robert Migas – wykonanie koncertu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Karolina Szymaniak – pełnienie roli moderatora panelu dyskusyjnego podczas konferencji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Wiktoria Witek – wykonanie tłumaczenia konsekutynowego na potrzeby wystawy *Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazaratto*,
- Maciej Cholewiński – przeprowadzenie kwerendy prasowej w łódzkich gazetach na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Tomasz Majewski – wymyślenie koncepcji wystawy na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Marek Kościółek – udział w komisji konkursowej w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Adam Florczyk – udział w komisji konkursowej w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Joanna Szymajda – udział w komisji konkursowej w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Anna Nona Nawrot – udział w komisji konkursowej w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Tomasz Plata – wzięcie udziału w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Joanna Szumacher – wzięcie udziału w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Łukasz Biskupski – pełnienie funkcji moderatora podczas dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Tomasz Henryk Kochelski – wzięcie udziału w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Ewa Dorota Sosnowska – pełnienie funkcji moderatora w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Magdalena Anna Lipska – wzięcie udziału w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Łukasz Jacek Guzek – wzięcie udziału w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Katarzyna Jankowska – udział w komisji konkursowej w ramach projektu Koalicje Kultury,
- Wiktoria Witek – wykonanie tłumaczenia konsekutynowego na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*,
- Zakład Remontowo-Budowlany Piotr Gawlik – montaż aranżacji przestrzennej na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- YourHause Łukasz Grabarz – wykonanie podestu na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Agnieszka Rejniak-Majewska – wzięcie udziału w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Jacek Różański – wykonanie montażu i obróbki cyfrowej na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Krzysztof Pijarski – wzięcie udziału w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Ryszard Bonisławski – udział w spotkaniu z publicznością w ramach projektu *Jak to widzisz*,
- Michał Słodowy – udział w spotkaniu z publicznością w ramach projektu *Jak to widzisz*,
- Marcin Szela – pełnienie funkcji jurora - plebiscyt w ramach projektu *Jak to widzisz*,

- Zabytki. Inwentaryzacje – Opracowania Naukowe - Doradztwo - Projektowanie. Marcin Szeląg – pełnienie funkcji jurora – plebiscyt w ramach projektu *Jak to widzisz*,
- Archiwum ASP w Warszawie – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Von der Heydt-Museum Wuppertal – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Galerie Lelong&Co – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Muzeum Narodowe w Gdańsku – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Russian State Archive of Literature and Art Moscow – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Kurimanzutto – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Jimmie Durham. Boże dzieci, poematy*,
- Alves Durham Gbr – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Jimmie Durham. Boże dzieci, poematy*,
- Jean de Chatet – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Nicolas Thenier – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Nathalie Samoilov – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Dimitry Vilensy – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*.
- Project Native Informant – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Aymar du Chatenet – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Patric Majerus – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Alexander Koeser – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Family Servais Collection – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Galeria Tegenboschvanvreden – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Atak na Pałac Zimowy. Dochodzenie w sprawie pewnego obrazu*.
- Lauren Alexander Studio – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Miyeon Lee – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Diann Bauer – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Maxwell Pitegoff – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Nastaja Ronkko – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Neringa Cerniauskaite – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Joshua Padaratsingh – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Daniel Szwed – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Bogdan Janczar – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Nadia Legar. Czerwona materia*,
- Grzegorz Kowalski – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Galerie Isabella Bortolozzi GmbH – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Khaled Algharaballi – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Marie-Puck Broodthaers – użyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Piotr Kopik – wypożyczenie obiektów na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność: Eisenstein jako metoda*,
- Jakub Krzysztof Szynkielewski – monitorowanie publiczności na potrzeby działalności Centrum Muzeologicznego,
- Łukasz Lach – udział w plebiscycie w ramach projektu *Jak to widzisz?*,
- Henryk Miler Centrum Usług Drukarskich – publikacja materiałów na potrzeby projektu *Teoria widzenia*,
- Michał Słodowy – wzięcie udziału w spotkaniu z publicznością w ramach projektu *Jak to widzisz?*,
- Katarzyna Popowska – wzięcie udziału w spotkaniu z publicznością w ramach projektu *Jak to widzisz?*,
- POPO RECORDS Katarzyna Popowska – wzięcie udziału z publicznością w ramach projektu *Jak to widzisz?*,
- MMDS Druk Serwis So.z.o.o. – przygotowanie i dostawa publikacji *Powidoki życia*,
- Firma Księgarska Serwis Sp z.o.o. – dostawa publikacji na potrzeby księgarni MS,
- Beata Polowińska – tłumaczenie konsekwentne na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność. Eisenstein jako metoda*,
- Joanna Targoń – przełożenie redakcyjne bibliografii na potrzeby wystawy *Atlas Nowoczesności*,

- Justyna Wojciechowska – koordynacja i wsparcie organizacyjne przy projekcie realizowanym w ramach *Koalicji Kultury*,
- Aleksandra Dudek – koordynacja i wsparcie organizacyjne przy projekcie realizowanym w ramach *Koalicji Kultury*,
- Scalbud – budowa oraz prace wykończeniowe ścianek ekspozycyjnych na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Art-logistic – transport dzieł na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Julia Kozakiewicz – wykonanie kwerendy bibliotecznej na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Beata Grabska – przygotowanie materiałów do druku na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność. Eisenstein jako metoda*,
- CUD Henryk miler Centrum Usług Drukarskich – wykonanie druku katalogów na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność. Eisenstein jako metoda*,
- Universal Ekspres relocations sp.z.o.o. – transport dzieł na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Your House Łukasz Grabarz – wykonanie mebli ekspozycyjnych do wystawy na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Barbara Malgorzata Szot – wykonanie tłumaczenia tekstu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Anna Zofia Zagrodzka – wykonanie dokumentacji fotograficznej na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Aleksandra Koziol – napisanie eseju na potrzeby projektu *Wszyscy ludzie będą siostrami*,
- Charlotte de Mille – napisanie tekstu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Joanna Sokolowska – napisanie not na potrzeby projektu *Wszyscy ludzie będą siostrami*,
- Joanna Sokolowska – napisanie eseju na potrzeby projektu *Wszyscy ludzie będą siostrami*,
- Monika Hanna zawadzka – przygotowanie projektu do druku offsetowego na potrzeby projektu *Wszyscy ludzie będą siostrami*,
- Izabela Curylo-Klag – wykonanie tłumaczenia eseju na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Studio graficzne Polkadot A.Woźniak, H. Niemirowicz – przeprowadzenie warsztatów w ramach projektu *Jak to widzisz?*,
- Sonia Nieśpiałowska-Owczarek – napisanie wstępu i wykonanie redakcji merytorycznej do publikacji poza wystawami *Zorka Wolny. Ofelia*,
- Joanna Poprzęcka – przygotowanie katalogu wystawy na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Ryszard Bienert – wykonanie projektu i składu katalogu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Robert Rumas – przygotowanie aranżacji wystawy na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Elena Vogman – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność. Eisenstein jako metoda*,
- Sarah Wilson – wygłoszenie wykładu na potrzeby wystawy *Nadia Leger. Czerwona materia*,
- Joanna Witczak-Nowota – przeprowadzenie warsztatów w ramach projektów edukacyjnych,
- Tyflograf Marek Jakubowski - przeprowadzenie warsztatów w ramach projektów edukacyjnych,
- Fundacja Kolobajki - przeprowadzenie warsztatów w ramach projektów edukacyjnych,
- Kacper Kuba Szalecki – przygotowanie scenariusza i wykonanie 3 przedstawień na potrzeby wystawy *Peer to Peer. Praktyki kolektywne w nowej sztuce*,
- Katarzyna Maria Cytlak – napisanie tekstu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Julia Kozakiewicz – wykonanie redakcji merytorycznej na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Eliza Rose – wykonanie tłumaczenia z języka angielskiego na język polski na potrzeby wystawy *Zmiennokształtność. Eisenstein jako metoda*,
- KOZIEJ ARCHITEKCI Michał Koziej – przeprowadzenie warsztatów w ramach plebiscytu *Jak to widzisz?*,
- Agnieszka Kołodziejczyk – przeprowadzenie warsztatów w ramach plebiscytu *Jak to widzisz?*,
- Beata Bilińska – wykonanie koncertu w ramach działalności Salonu Muzycznego,
- Ryszard Bienert – wykonanie projektu i składu druków ulotnych na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Adam Sikorski – wykonanie opracowania graficznego materiałów do wystawy na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Witold Juliusz Paprocki – przygotowanie tekstów i poprowadzenie koncertów w ramach działalności *Salonu Muzycznego*,
- Luke Turner – porozumienie zawarte na potrzeby realizacji wystawy *Peer to Peer. Kolektywne praktyki w nowej sztuce*,
- Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie – udzielenie licencji do obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Zakład Narodowy im. Ossolińskich – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,

- Muzeum Narodowe w Warszawie – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Narodowe w Krakowie – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Centrum Sztuki Współczesnej Zamek – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Narodowe we Wrocławiu – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Lubelskie w Lublinie – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Futur-ism-Associazione culturale – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Bibliotheque, archives, mesee des mondes contemporains – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Bibliotheque, archives, mesee des mondes contemporains – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Fundacja Ernst Barlach Stiftung Gustrow – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Fundacion Coleccion Thyssen-Bornemisza Madrid – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Fundacja Profil – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Francuska Biblioteka Narodowa – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Mystetskyi Arsenal Przedsiębiorstwo państwowe Kompleks Kulturalno Artystyczny i Muzealny Narodowy – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Sztuki Teatralnej, Muzycznej i Filmowej Ukrainy – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Narodowe Muzeum Sztuk Pięknych Ukrainy – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Slovak National Gallery – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Żydowski Instytut Historyczny – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Centre Pompidou – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Fundacja Andrzeja Wróblewskiego – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Fundacja Sztuki Współczesnej IN SITU – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Współczesne Wrocław – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Współczesne Wrocław – udzielenie licencji do obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Folkwang – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Fundacja Lokal Sztuki – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Piotr Cegielski – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Musee d'Art Moderne de la Ville de Paris – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Biblioteka Narodowa w Warszawie – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Sopotu – umowa dotycząca współpracy,
- Trapez Gallery Budapeszt – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- The Lithuanian Art Museum Vilnius – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Fundacja Kultury bez Barrier – umowa partnerska,
- Museum of Fine Arts Budapest – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Muzeum Śląska Opolskiego – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Marek Janiak – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Alsova jihoceska galerie Czech Republik – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Jarosław Kozłowski – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Akademii Ruchu – udzielenie licencji do obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Centre National D'Art et de Culture Georges-Pompidou – umowa dotycząca współpracy *Polska Awangarda: Katarzyna Kobro i Władysław Strzemiński*,
- The State Museum of Contemporary Art-Costakin Collection Greece – wypożyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Andrzej Paruzel – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Leszek Przyjemski – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Mazowiecki Instytut Kultury – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Niepodległości w Warszawie – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Muzeum Narodowe w Poznaniu – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,

- Maria Cybulska – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy stałej,
- Centre National d'Art et de Culture Georges Pompidou – użyczenie obiektu na potrzeby wystawy *Georges Pompidou*,
- Miejska Galeria Sztuki – wypożyczenie obiektu,
- Drukmania s.c. – druk publikacji *Awangarda i państwo*,
- Scalbud Joanna Skalska – dostawa i montaż aranżacji architektonicznej na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Editions Skira Paris – zawarcie umowy konsygnacyjnej dot. sprzedaży publikacji pt. „*A Polish Avant-Garde: Katarzyna Kobro and Władysław Strzemiński*”,
- Aleksandra Katarzyna Kozyra – przewodniczenie w obradach komisji konkursowej przyznającej nagrodę im. Katarzyny Kobro,
- Aleksandra Chciuk – udział w obradach komisji konkursowej przyznającej nagrodę im. Katarzyny Kobro,
- Katarzyna Mareta Józefowicz – udział w obradach komisji konkursowej przyznającej nagrodę im. Katarzyny Kobro,
- Izabela Antonina Gustowska – udział w obradach komisji konkursowej przyznającej nagrodę im. Katarzyny Kobro,
- Fundacja Obszar Wspólny – oprowadzenie po wystawie *Peer-to-Peer*,
- Fundacja Łódzki Szlak Kobiet – zakup licencji do zdjęcia,
- Opus film sp z o.o. – realizacja sporu reklamowego w ramach projektu *Rewitalizacja infrastruktury MS w Łodzi - Gdańska 43*,
- Anna Jurek – koordynacja wykładów w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Drukmania s.c. – wykonanie druku do katalogu wystawy *Wielka Wojna*,
- Joanna Szymajda – wygłoszenie wystąpienia w ramach projektu *Koalicje Kultury*,
- Piotr Henryk Kasiński – przeprowadzenie warsztatu skierowanych do uczestników III Edycji Konkursu na Komiks *Dzień z życia w MPH*,
- Przemysław Łukasz Strożek – pełnienie funkcji moderatora podczas dyskusji realizowanej na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Karolina Anna Czerska – udział w dyskusji realizowanej na potrzeby wystawy *Awangarda i państwo*,
- Fundacja Prodeste – przeprowadzenie konsultacji eksperckich w ramach projektu „*Muzeum Powszechne – Awangarda bez granic*”,
- Fundacja Kultury bez Barier – przeprowadzenie konsultacji eksperckich w ramach projektu „*Muzeum Powszechne – Awangarda bez granic*”,
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu – badanie i konserwacja dzieła Zdzisława Głowacki,
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu – badanie i konserwacja dzieł Tadeusza Kantora,
- Beata Grabska – obróbka techniczna ilustracji na potrzeby publikacji *Wszyscy ludzie będą siostrami*,
- Katarzyna Lubińska – pełnienie funkcji moderatora podczas spotkania w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Centrum Usług Drukarskich Henryk Miler – publikacja książki *Wszyscy ludzie będą siostrami*,
- Agnieszka Anna Szreder – przeprowadzenie warsztatów w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Monika Kostera – wygłoszenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Anke Strauss – wygłoszenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Adam Musiałowicz – wykonanie dokumentacji filmowej do wystawy *Peer-to-Peer*,
- Aurelia Madziuk Zajączkowska wykonanie trzech przedstawień w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Pamela Bożek – wykonanie trzech przedstawień w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Monika Dembińska – wykonanie trzech przedstawień w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Marcin Piotrowski – wykonanie trzech przedstawień w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Kinga Agnieszka-Świtoniak – wykonanie trzech przedstawień w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Aleksandra Patrycja Grabarz – wykonanie trzech przedstawień w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Dawid Wróblewski – wykonanie trzech przedstawień w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Domika Ciemięga – wykonanie trzech przedstawień w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Jakub Dylewski – wykonanie trzech przedstawień w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Joanna Targoń – umowa ramowa na wykonanie redakcji stylistyczno-językowych tekstów do katalogów wystaw, publikacji,
- Przemysław Strożek – napisanie not na potrzeby publikacji *Wielka Wojna*,
- Adam Krzeszowiec – wykonanie koncert muzycznego w ramach Salonu Muzycznego MPH,

- Krzysztof Karpeta – wykonanie koncert muzycznego w ramach Salonu Muzycznego MPH,
- Marcel Markowski – wykonanie koncert muzycznego w ramach Salonu Muzycznego MPH,
- Tomasz Daroch – wykonanie koncert muzycznego w ramach Salonu Muzycznego MPH,
- Lucy Lopez – wygłoszenie wykładu w ramach wydarzenia towarzyszącego wystawie *Peer-to-Peer*,
- Skad Farb i Papieru sc Piotr i Grzegorz Habryn - przygotowanie filmów promujących wystawę „*Jak to widzisz*”,
- Anna Jędrzejewska – tłumaczenie z języka polskiego na j. angielski not na potrzeby publikacji Muzeum Sztuki pt; „*Wielka Wojna*”,
- Blindehund Katarzyna Gucio – tłumaczenie z języka polskiego na j. angielski na potrzeby publikacji Muzeum Sztuki pt; „*Wielka Wojna*”,
- Ryszard Bienert – wykonanie projektu łamania i przygotowania do druku offsetowego materiałów graficznych na potrzeby wystawy „*Wielka Wojna*”,
- Oksana Dudko – wygłoszenie wykładu podczas wydarzenia towarzyszącego wystawie *Wielka Wojna*,
- Charlotte de Mille – wygłoszenie wykładu podczas wydarzenia towarzyszącego wystawie *Wielka Wojna*,
- Marek Bartelik – wygłoszenie wykładu podczas wydarzenia towarzyszącego wystawie *Wielka Wojna*,
- Ryszard Bienert – wykonanie projektu i składu katalogu do wystawy *Wielka Wojna*,
- William Harry Gilcher – wykonanie redakcji stylistyczno językowej do portalu internetowego,
- Frauke Josenhans - wygłoszenie wykład w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Marta Niedźwiedzka – wykonanie koncertu w ramach spotkań Salonu Muzycznego,
- Anna Śliwa – wykonanie koncertu w ramach spotkań Salonu Muzycznego,
- Julianna Karpeta – wykonanie koncertu w ramach spotkań Salonu Muzycznego,
- Anna Krysztofiak – wykonanie koncertu w ramach spotkań Salonu Muzycznego,
- ART OF DESIGN Joanna Góra-Rauowicz – wykonanie projekt łamania i przygotowania do druku produkcji *Wielka Wojna*,
- Elżbieta Górka – wykonanie koncertu w ramach spotkań Salonu Muzycznego,
- Anna Zofia Zagrodzka – wykonanie opracowania graficznego i dokumentacji fotograficzna na potrzeby wystawy *Awangarda i Państwo*,
- Joanna Targoń – wykonanie indeksu osób do katalogu wystawy *Wielka Wojna*,
- Inga Kuźma – wygłoszenie wykładu w ramach oprowadzenia po wystawie *Awangarda i państwo*,
- Marek Andrzej Sobczyk – wygłoszenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Polska Fundacja Promocji Kultury Muzycznej – wykonanie koncertu w ramach Salonu Muzycznego w MPH,
- Agnieszka Pindera – przekazanie praw do tekstów na potrzeby publikacji *Ultra Sounds. The Sonic Asrt of Polish Radio Experiment Studio*,
- Daniel Muzyczuk – przekazanie praw do tekstów na potrzeby publikacji *Ultra Sounds. The Sonic Asrt of Polish Radio Experiment Studio*,
- Małgorzata Stolarska-Fronia – wygłoszenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Artur Borys – wykonanie tłumaczenia z języka polskiego na język angielski na potrzeby publikacji *Wszyscy ludzie będą siostrami*,
- Karolina Anna Czerska udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Przemysław Strożek – pełnienie funkcji moderatora podczas dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Magdalena Włodarczyk – przygotowanie autorskich programów koncertów w ramach Małego Salonu Muzycznego,
- Elżbieta Stańczak – przygotowanie autorskiego projektu warsztatów plastycznych w ramach Małego Salonu Muzycznego,
- Piotr Matosek – projekt aranżacji powierzchni ekspozycyjnej na potrzeby wystawy *Pangea united*,
- Kropki Kreski Monika Buraczyńska – umowa ramowa na wykonanie wykonanie redakcji stylistyczno-językowej i korekty technicznej tekstów w języku polskim do katalogów wystaw, publikacji Muzeum Sztuki,
- Muzeum Narodowe we Wrocławiu – udzielenie licencji,
- Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie – udzielenie licencji,
- Karolina Zychowicz – udzielenie licencji na wykorzystanie kopii cyfrowych,
- Ewa Partum – udzielenie licencji,
- Fundacja Obiektyw-Na – licencja na prezentacja filmu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego,
- Andrei Bojarov – udzielenie licencji do publikacji,
- Musee Zadkine – Etablissement Public Paris Musees użyczenie *Wielka Wojna*
- Musee de l'Armee – użyczenie dzieł na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Moma The Museum of Modern Art – użyczenie dzieł na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,

- National Gallery in Prague – wykonanie fotografii na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- National Gallery in Prague – udzielenie licencji do katalogu *Polska Awangarda: K. Kobra i W. Strzeński*,
- Galerija Bozidar Jakac – udzielenie licencji do fotografii na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie – użyczenie dzieł na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Instytut Dziedzictwa Wojennego w Brukseli – wypożyczenie dzieł na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Aleksandra Agnieszka Knaflowska – przekazanie darowizny dzieła wraz z przeniesieniem autorskich praw majątkowych,
- Muzeum Górnośląskie w Bytomiu – udostępnienie wizerunku dzieła do katalogu *Wielka Wojna*,
- Imperial War Museum – wypożyczenie dzieł na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Muzeum Narodowe w Warszawie – użyczenie dzieł do eksponowania w MPH,
- Staatliche Kunstsammlungen Dresden – wypożyczenie dzieł na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Zamek Królewski na Wawelu Państwowe Zbiory Sztuki – - jednorazowe wykorzystanie zdjęcia na potrzeby wystawy *Wielka Wojna*,
- Fundacja Automatophone – wspólne wydanie publikacji *Czarny pokój i inne pokoje. Zbiór tekstów o Studiu Eksperymentalnym Polskiego Radia*,
- Instytut Badań Literackich – wspólne wydanie publikacji *Afekt Strzeńskiego „Teoria widzenia”, rysunki wojenne, Pamięci przyjaciół - Żydów Luzy Nader*,
- Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma – wspólne wydanie publikacji *15 podróży z warszawy do Londynu*,
- Instytut Adama Mickiewicza – umowa o współpracy w zakresie wydania wspólnej publikacji,
- National Gallery Sofia – udzielenie licencji do ilustracji katalogu *Wielka Wojna*,
- Gemeentemuseum Den Haag – wypożyczenie A Polish Avant-garde, Katarzyna Kobra, Władysław Strzeński.

2) Umowy związane z serwisem sprząającym

- GWS Group Sp. z o.o. – kompleksowe sprzątanie ms¹ – okres obowiązywania do 18.06.2018 r.
- GWS Group Sp. z o.o. – kompleksowe sprzątanie ms² okres obowiązywania do 18.06.2018 r.
- GWS Group Sp. z o.o. – kompleksowe sprzątanie obiektu MPH okres obowiązywania do 18.06.2018 r.

3) Usługi związane z ochroną

- Konsorcjum: STEKOP S.A. (lider konsorcjum) oraz STEKOP OCHRONA Sp. z o.o. – świadczenie usługi ochrony osób i mienia wszystkich obiektów Muzeum Sztuki w Łodzi tj. ochrona stacjonarna stała, bezpośrednia świadczona 24 h/dobę przez 7 dni w tygodniu, pracująca w systemie 12 h, monitorowanie (stały dozór sygnałów przesyłanych, gromadzonych i przetwarzanych w elektronicznych urządzeniach i systemach alarmowych), ochrona doraźna w postaci grupy interwencyjnej – umowa nr 1/12/2015 – GI zawarta 23.12.2015 r. – okres obowiązywania do 31.12.2019 r.
- Evres Cleaning Sp. z o.o. – świadczenie usługi dozoru i obsługi na salach ekspozycyjnych (tylko w obiekcie ms¹) – okres obowiązywania do 31.03.2020 r.
- INS-TOM Sp. z o.o. – serwis i konserwacja systemów sygnalizacji włamania i napadu oraz systemu telewizji dozorowej we wszystkich obiektach Muzeum Sztuki w Łodzi – umowa nr 12/11/2017-A z dnia 14.11.2017 r. – okres obowiązywania do 31.10.2021 r.

4) Ochrona zdrowia pracowników Muzeum Sztuki w Łodzi

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Świętej Rodziny – okres obowiązywania do 30.08.2018 r.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Świętej Rodziny – okres obowiązywania do 31.08.2020 r.

5) Administrowanie obiektami

- ARA-BUD Przedsiębiorstwo Aranżacyjno-Budowlane Zbigniew Świątek – przegląd techniczny obiektów (wszystkie budynki) - okres obowiązywania do 31.10.2018 r.
- DAR-KLIMA Dariusz Zowczak – serwis i konserwacja klimatyzacji i wentylacji w ms¹ – okres obowiązywania do 09.02.2018 r.
- IMPEL TECH SOLUTIONS COMPANY Sp. z o.o. Sp. K. – serwis i konserwacja klimatyzacji i wentylacji w ms² – okres obowiązywania do 09.02.2018 r.
- INS-TOM Sp. z o.o. – konserwacja system BMS we wszystkich obiektach Muzeum Sztuki w Łodzi – okres obowiązywania do 31.05.2018 r.
- PPH DUET Sp. z o.o. – serwis i konserwacja systemu klap dymowych i DSO w ms² przy ulicy Ogrodowej 19 – umowa 11/11/2017-A z dnia 13.11.2017 r. – okres obowiązywania do 31.10.2021 r.
- PPH DUET Sp. z o.o. – serwis i konserwacja systemów ppoż w MPH i ms¹ – umowa 10/11/2017-A z dnia 13.11.2017r. – okres obowiązywania od 13.11.2017 do 31.10.2021 r.
- PPH DUET Sp. z o.o. – konserwacja i serwis systemu sygnalizacji pożaru, dźwiękowego systemu ostrzegawczego (DSO), systemu gaszenia gazem – stała instalacja gaśnicza LPG ARGOGEN IG 100 (sale wystawowe i magazyny dzieł sztuki) w ms² – okres obowiązywania do 31.10.2021 r.
- PPH DUET Sp. z o.o. – konserwacja i serwis systemu sygnalizacji pożaru oraz stałej instalacji gaśniczej LPG ARGOGEN IG 100 w ms¹, ms², MPH – okres obowiązywania do 31.10.2021 r.
- SANIBUD Mirosław Kustosik – wykonanie prac związanych z bieżącą konserwacją instalacji centralnego ogrzewania i wodno-kanalizacyjne – okres obowiązywania do 31.12.2018 r.
- VENTRA Sp. z o.o. – serwis i konserwacja defensorów w ms¹ i MPH – okres obowiązywania 07.02.2018 r.
- VENTRA Sp. z o.o. – serwis i konserwacja klimatyzacji i wentylacji w MPH – okres obowiązywania do 09.02.2018 r.
- VENTRA Sp. z o.o. – Serwis, konserwacja oraz naprawy awaryjne urządzeń wentylacji i klimatyzacji – okres obowiązywania do 22.02.2022 r.
- INS-TOM Sp. z o.o. – świadczenie usług przeglądu technicznego systemów – okres obowiązywania do 31.12.2018 r.
- Łukasz Baska – konsultacje merytoryczne dot. Projektów Rewitalizacja infrastruktury MS w Łodzi – Gdańska 43 – Bud. J – okres obowiązywania do 31.03.2019 r.
- AWIATOR Lilia Witasik – transport muzealiów do magazynu studyjnego budynku J – okres obowiązywania do 08.08.2018 r.
- Arcus S.A – Dostawa urządzenia wielofunkcyjnego – okres obowiązywania do 15.10.2018 r.
- Cooling System Sp.z.o.o. – przegląd i konserwacja wentylacji budynku J - okres obowiązywania do 15.08.2019 r.
- Studio graficzne Polkadot A. Woźniak, H. Niemirowicz – wykonanie projektu graficznego murali – okres obowiązywania 10.08.2018 r.
- Jan Wasiński – wykonanie murali – okres obowiązywania 24.08.2018 r.
- MAP solutions sp z o.o – świadczenie usług asysty technicznej dla programów księgowo-kadrowych – okres obowiązywania do 7.08.2020 r.
- Schindler Polska sp z o.o.- umowa serwisowa,
- INSAP Sp. z o.o. – Konserwacja i serwis elektronicznego systemu zabezpieczeń (system wykrywania wycieków - magazyn dzieł sztuki nr II, system wykrywania wycieków - pom. klimatyzatorni na IV p. budynku oraz magazyn dzieł sztuki na III p. budynku) – umowa nr 7/12/2014-A z dnia 09.12.2014 r. – ważna do 08.12.2018 r.
- TP TELTECH Sp. z o.o. – Monitorowanie zagrożeń pożarowych wszystkich obiektów Muzeum Sztuki w Łodzi - umowa nr 10/12/2017-A z dnia 14.12.2017 r. - ważna do 31.12.2018 r.
- INS-TOM Sp. z o.o. – konserwacja i serwis elektronicznych systemów zabezpieczeń z wyłączeniem systemów sygnalizacji pożaru oraz systemów BMS - umowa nr 12/11/2017-A z dnia 14.11.2017 r. oraz umowa nr 3/12/2018-A z dnia 10.12.2018 r. - ważna do 31.10.2021 r.

6) Usługi związane z działalnością promocyjną

- Hetman PR&MEDIA RELATIONS Joanna Karpińska – kampania media relations związana z obsługą wystaw: *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta. Organizatorzy życia. De Stijl polska awangarda i design, Asamblaż. Angela Melitopoulos i Maurizio Lazaratto,*

- **Hetman PR&Media Relations Joanna Karpińska** - bieżąca aktualizacja strony internetowej fb, newslettera,
- **RNC Sp. z o.o.** – magazyn studyjny bud J,
- **Press – Service Monitoring Mediów Sp. z o.o.** – monitoring mediów,
- **CG2** – hosting strony internetowej,
- **AppToYou** – promocja inwestycji – budynków B i C, rewitalizacja Gdańska 43,
- **PAN TU NIE STAŁ** – nawiązanie współpracy w celu zaprojektowania i produkcji gadżetów oraz kolekcji ubrań, a także przeprowadzenie wspólnej akcji upowszechniającej,
- **Press Service** – usługa monitoringu mediów.
-

XVI. Informacja nt. umów (np. najmu), zobowiązań prawnych, finansowych (np. kredytów) itp.

- **KamZA DESIGN** najem: lokal użytkowy przy ul. Przędzalnianej 72 (łącznie powierzchnia 65 m²)
Przeznaczenie wynajmowanej powierzchni: kawiarni, Umowa najmu Nr 4/02/2014-N z dnia 24 lutego 2014r.
Najemca: Kamil Zapędowski
- **KamZA DESIGN**
Przedmiot umowy najmu: lokal użytkowy przy ul. Ogrodowej 19 (łącznie powierzchnia 55 m²)
Przeznaczenie wynajmowanej powierzchni: kawiarni, Umowa najmu Nr 1/10//2014-N z dnia 2 października 2014 r.
Najemca: Kamil Zapędowski
- **PHU Marek Wieliczko**
Przedmiot umowy najmu: lokal użytkowy przy ul. Więckowskiego 36 (łącznie powierzchnia 216 m²)
Przeznaczenie wynajmowanej powierzchni: kawiarnia, Umowa najmu 2/03/2018-N z 16 marca 2018 r.
Najemca: Marek Wieliczko PHU Marek Wieliczko
- **URSZULA TRACZ**
Przedmiot umowy najmu – pokój gościnny (łącznie powierzchnia 17,58 m²). Przeznaczenie wynajmowanej powierzchni: mieszkalne służbowe. Umowa najmu A/N/5/06/08
Najemca: Urszula Tracz
- **MARIA MORZUCH**
Przedmiot umowy najmu: lokal na I piętrze budynku przy ul. Przędzalnianej 72 (łącznie powierzchnia: 37,17 m²).
Przeznaczenie wynajmowanej powierzchni: mieszkalne służbowe. Umowa najmu z 1 kwietnia 1993 r./ od dnia 23 03 2012 – umowa nr 6/03/2012-N
Najemca: Maria Morzuch
- **Politechnika Łódzka Instytut Podstaw Chemii Żywności**
Przedmiot umowy najmu: oranżeria
Przeznaczenie wynajmowanej powierzchni: wynajem oranżerii oraz zwiedzanie Pałacu. Umowa najmu 2/06/2018-N z dnia 02.07.2018 r.
- **Dominika Karolina Jedlińska i Robert Jerzy Pijanowski**
Przedmiot umowy: sala balowa
Przeznaczenie wynajmowanej powierzchni: przeprowadzenie ceremonii ślubnej wraz z poczęstunkiem. Umowa najmu 1/07/2018-N z 18.08.2018 r.
- **ONE Paulina Kabala**
Przedmiot umowy najmu: altana ogrodowa
Przeznaczenie wynajmowanej powierzchni: przeprowadzenie ceremonii ślubnej wraz z poczęstunkiem. Umowa najmu 2/07/2018-N z 04.08.2018 r.

XVII. Przedsięwzięcia realizowane z programów MKiDN (z podaniem kwot dotacji)

1. Ze środków europejskich:

a) Magazyn studyjny dla Muzeum Sztuki w Łodzi - budynek J

umowa o dofinansowanie nr POIS.08.01.00-00-0020/16

dofinansowanie: ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020

Całkowity koszt realizacji projektu: 9 845 097,18 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 6 577 249,31 PLN

Projekt zakończony w zakresie wydatkowania środków 30 czerwca 2018 roku

Muzeum otrzymało dotację na udział własny w kosztach kwalifikowanych instytucji kultury realizujących zadania inwestycyjne przy współudziale środków z budżetu Unii Europejskiej w ramach projektu *Magazyn studyjny dla Muzeum Sztuki w Łodzi - budynek J* z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w kwocie: 615 012,00 PLN na rok 2018.

Przedmiotem projektu była przebudowa i rozbudowa budynku J znajdującego się na terenie siedziby głównej Muzeum Sztuki. Projekt obejmował wyburzenie dotychczasowego budynku, który znajdował się w bardzo złym stanie technicznym i z tego powodu pełnił tylko ograniczone funkcje gospodarcze, nadbudowę i rozbudowę na powierzchni 80% gruntu dostępnej, niezagospodarowanej działki przylegającej do budynku, instalację pełnej infrastruktury technicznej w tym systemów zabezpieczeń, alarmów oraz zakup niezbędnego wyposażenia do magazynów, pracowni i warsztatów. W efekcie projektu powstał budynek dwukondygnacyjny, o większej powierzchni użytkowej z przeznaczeniem na magazyn studyjny dzieł.

Od początku 2018 roku trwała adaptacja budynku J na magazyn studyjny Muzeum Sztuki w Łodzi. Przebudowa obiektu objęła dostosowanie istniejącego budynku do nowych dyspozycji przestrzennych poprzez likwidację ścian działowych, rozbiórkę poddaszy, wymianę stropów oraz modernizację elementów instalacji wewnętrznych. Na bazie ścian konstrukcyjnych powstał nowy budynek dwukondygnacyjny o zróżnicowanych pod względem wysokości kondygnacjach. Na parterze w zachodnim skrzydle budynku mieści się warsztat i pomieszczenia dla pracowników. Na piętrze części zachodniej powstał magazyn dzieł sztuki. W części rozbudowanej powstały pomieszczenia, w których magazynowane będą głównie rzeźby i obiekty wielkoformatowe. W projekcie zdecydowano się na modernistyczne opracowanie magazynu. Przeszklona fasada dwukondygnacyjnego budynku J, dzięki zabiegowi współczesnej architektury, tj. zastosowaniu wolnego planu względem zabytkowej fasady Muzeum, optycznie powiększa przestrzeń dziedzińca.

W dniach 27–29 sierpnia 2018 roku przeprowadzono kontrolę zakończonej realizacji. Działania Zespołu Kontrolującego zostały przeprowadzone zgodnie z Zaleceniami dla instytucji zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w zakresie procedur kontrolnych oraz systemu rocznych rozliczeń. Nie stwierdzono uchybień, nieprawidłowości oraz nie wydano zaleceń pokontrolnych.

b) Rewitalizacja infrastruktury Muzeum Sztuki w Łodzi - Gdańska 43

umowa o dofinansowanie nr POIS.08.01.00-00-0025/16

dofinansowanie: ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020

Całkowity koszt realizacji projektu: 18 279 162,50 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 12 242 057,00 PLN

Projekt w trakcie realizacji (do 28.02.2019 roku)

Muzeum otrzymało dotację na udział własny w kosztach kwalifikowanych instytucji kultury realizujących zadania inwestycyjne przy współudziale środków z budżetu Unii Europejskiej w ramach projektu „Rewitalizacja infrastruktury Muzeum Sztuki w Łodzi - Gdańska 43” (Muzeum Sztuki w Łodzi) z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w kwocie: 1 428 800,00 PLN na rok 2018.

W ramach projektu pn. *Rewitalizacja infrastruktury Muzeum Sztuki w Łodzi - Gdańska 43*, ze względu na wyjątkowo zły stan techniczny grożący katastrofą budowlaną oraz niedostosowanie do współczesnych standardów umożliwiających rozwijanie działalności i oferty instytucji w gmachu ms¹ przy ul. Więckowskiego 36, brak sal do prowadzenia działalności

edukacyjnej i realizacji programu towarzyszącego wystawom, co skutkuje dużą dysproporcją w ilości osób zwiedzających gmachy muzeum - ms¹ i ms², na korzyść tego drugiego, budynki B i C wchodzących w skład siedziby głównej Muzeum zostaną przebudowane i nadbudowane. Inwestycja umożliwi bezpieczne i prawidłowe funkcjonowanie specjalistycznej biblioteki posiadającej unikatowe zbiory, która z przyczyn bezpieczeństwa musiała zostać przeniesiona do innych pomieszczeń Muzeum. Jak dotychczas, w gmachu ms¹ osoby niepełnosprawne nie mogą korzystać z oferty instytucji ze względu na ograniczenia architektoniczne i konserwatorskie, które nie mogły zostać zniwelowane przy rewitalizacji budynku A (Pałac Maurycego Poznańskiego, w którym znajdują się sale ekspozycyjne). Zaplanowane jest połączenie przejściem budynków B i C z budynkiem A oraz zamontowanie w nich wind, co umożliwi osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w działaniach proponowanych przez muzeum. Projekt obejmuje również zakup wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej.

Zakończono prace budowlane w budynku zlokalizowanym przy ul. Gdańskiej 43 oraz uzyskano pozwolenie na użytkowanie budynku. Dokonano również końcowego odbioru (z usterkami) robót budowlanych związanych z architekturą dziedziczną. W trakcie realizacji pozostaje zadanie związane z dostawą i odbiorem sprzętu i wyposażenia (gabloty na starodruki do biblioteki oraz siedziska).

20 grudnia 2018 roku uzyskano zgodę MKiDN na wydłużenie terminu realizacji projektu do 28.02.2019 roku.

2. Ze środków krajowych:

a) Rozwój „Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.” Muzeum Sztuki w Łodzi – etap VI

Program Ministra KiDN *Narodowe Kolekcje Sztuki Współczesnej*

Całkowity koszt realizacji projektu: 2 000 000,00 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 2 000 000,00 PLN

Projekt zakończony

b) Muzeum powszechne – Awangarda bez granic

Program Ministra KiDN *Kultura dostępna*

Całkowity koszt realizacji projektu: 70 000,00 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 31 000,00 PLN

Projekt zakończony

c) CO)OPERACJA W (CO)ALICJI

Program Narodowego Centrum Kultury *Bardzo Młoda Kultura*

Całkowity koszt realizacji projektu: 991 510,00 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 697 000,00 PLN

Projekt zakończony

d) Stulecie Awangardy w Polsce

Program Wieloletni „Niepodległa” na lata 2017-2021

Całkowity koszt realizacji projektu: 3 693 000,00 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 3 650 000,00 PLN

Projekt w trakcie realizacji

Łódź, 31.12.2018 r.

Jarosław Suchan
DYREKTOR
Muzeum Sztuki w Łodzi